

Rechtskundig Weekblad

Verschijnt elken Zondag

Vereeniging zonder winstgevend doel

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgave betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Lange Leemstraat, 99, Antwerpen

ONEERLIJKE MEDEDINGING.

Een nieuw misdrijf, bij Koninklijk Besluit ingesteld.

Het Rechtskundig Weekblad van 27 Januari 1935 heeft het Koninklijk Besluit Nr 55, van 23 December l.l., in het Staatsblad van 30 December verschenen, afgedrukt. Men kan zich afvragen in hoeverre dit Besluit bijdraagt tot het economisch en financieel herstel of tot de vermindering van de openbare lasten. Want zoo luidt de omschrijving van de grenzen binnen welke de wetten van 31 Juli 1934 en 7 December 1934 aan de Regeering volmacht verleend hebben. Die vraag rijst op bij de zeer uiteenlopende principieele nieuwigheden, die het besluit invoert in onze wetgeving op de strafvordering en in de bepalingen van rechtspleging in het algemeen.

—Dat het Besluit een leemte vult in onze wetgeving op de bescherming van handel en nijverheid is zeker. Naast onze overigens verouderde wetgeving op de handels- en fabrieksmerken en op de uitvindingsbrevetten, hadden wij tot bescherming tegen oneerlijke mededinging tot nog toe geen anderen tekst dan het algemeen artikel 1382 van ons Burgerlijk Wetboek. Dit artikel heeft aan onze rechtbanken gediend om een zeer vruchtbare rechtspraak op te bouwen, terwijl in talrijke landen de oneerlijke mededinging sinds lang het voorwerp geweest is van bijzondere wetgeving. Duitschland had reeds sinds 7 Juni 1909 een uitvoerig *Wettbewerbesetz*. Soortgelijke wetten bezaten Griekenland (26 Dec. 1913, herzien op 8 Juni 1926); Noorwegen (7 Juli 1922-12 Maart 1926); Denemarken (29 Maart 1924-9 April 1926); Hongarije (15 Mei 1924); Po-

len (2 Augustus 1926); Luxemburg (5 Juli 1929), enz.

Biedt de rechtspraak groter lenigheid in de beoordeeling van wat oneerlijk is, de nauwkeurige omschrijving door een wettelijken tekst is de eerste vereischte, wanneer men vermijden wil dat de persoonlijke opvattingen van den rechter of van een groep de plaats innemen van algemeene beoordeeling en normale nooden van de maatschappij.

De moeilijkheden van een nauwkeurige omschrijving van de oneerlijkheid in den strijd om het bestaan, voor den handelaar of den nijveraar, zijn echter niet denkbeeldig. En daarom waarschijnlijk bleef in talrijke landen, waar het rechtsbegrip en de verantwoordelijkheid van den wetgever zeer levendig zijn, een wettelijke bepaling ervan achterwege. De daad van den ijverigen koopman gaat van de gewettigde tot de ongewettigde en van deze tot de oneerlijke daad, langs een baan van kronkelende schakeering.

In Nederland is veel gestreden om de onrechtmatige daad te bepalen. Wetsvoorstellen met dit doel voorgebracht, kwamen niet tot de eindstemming in de Staten-Generaal. Bij arrest van 31 Jan. 1919 gaf de Hoge Raad een bepaling, juist ter gelegenheid van een geding betreffende oneerlijke mededinging. Zij luidt omtrent als volgt: «Elke daad of elke nalatigheid, die ingrijpt op het recht van een derde of die strijdig is met de verplichtingen van dengene die ze pleegt of met de goede ze-

den of met de oplettendheid die men moet toonen in zijn betrekkingen met derden.» Deze bepaling door de rechtspraak is sedertdien de grondslag gebleven voor de beoordeeling in de meeste gedingen betreffende oneerlijke mededinging. De Nederlandse wetgever heeft nochtans door een wet van 5 Juli 1921 den handelsnaam beschermd, wat zonder gevaar kon gebeuren, want de naam van een persoon of van een firma is een zeer duidelijk en bepaald iets, met een patrimoniale waarde.

Ons Besluit van 23 December 1934 heeft dan ook niet aangedurfd een feitelijke omschrijving van de oneerlijke mededinging te geven. In het aan het Besluit voorafgaand verslag lezen wij, dat de definitie ervan wordt ontleend aan het Unieverdrag van Parijs van 20 Maart 1883, zooals het herzien werd te 's-Gravenhage den 6 November 1925 in een Verdrag dat door onze wet van 23 Mei 1929 werd goedgekeurd.

Dit Verdrag voorziet inderdaad, artikel 10bis, dat de contracteerende landen aan de onderdanen van de Unie voor den industrieelen eigendom werkelijke bescherming tegen oneerlijke mededinging moeten verzekeren. De definitie luidt als volgt: Is een daad van oneerlijke mededinging elke daad van mededinging die strijdig is met de eerlijke gebruiken in handel en nijverheid. Is dit een definitie? Van wijsgeerig of zedelijk standpunt, ja wel. Van wettelijk standpunt niet. Trouwens, het genoemd artikel van het Internationaal Verdrag voegt er bij: Zullen inzonderheid verboden worden:

1) Gelijk welke feiten van aard om door gelijk welk middel verwarring te stichten met de producten van een mededinger.

2) Valsche beweringen, in de uitoefening van den handel, van aard om de producten van een mededinger in discredit te brengen.

Het nieuwe Koninklijk Besluit heeft in zijn artikel 1 den schijn de bepaling uit te breiden ten einde de mogelijkheid te scheppen van een nieuwe tot nog toe wettelijk ongekennde rechtsbepaling: *het doen ophouden van een handeling*.

Een bevel van ophouding zal kunnen uitgevaardigd worden, wanneer, door een handeling strijdig met de eerlijke gebruiken in zake handel of nijverheid, een handelaar, een nijveraar of een ambachtsman:

a) aan mededingers een gedeelte van hun cliënteel ontnemt of tracht te ontnemen;

b) het crediet van mededingers aantast of tracht aan te tasten;

c) in 't algemeen het concurrentievermogen van mededingers aantast of tracht aan te tasten.

Wel geeft deze bepaling het beschermd voorwerp aan; de cliënteel, het crediet of het concurrentievermogen. Over de grens tusschen de toegelaten en

gewettigde daden van mededinging en die welke niet toegelaten zijn, geeft zij geen andere aanduiding dan de *eerlijke gebruiken in handel of nijverheid*.

Artikel 2 van het Besluit heeft dan ook terecht, al is het slechts als opsomming, ten titel van voorbeelden, zeven reeksen van gevallen opgenoemd waarin voortaan de oneerlijke mededinging zal moeten worden erkend.

Ongelukkiglijk is deze opsomming moeilijk te aanvaarden en zal zij in vele gevallen niet kunnen gevolgd worden. De voorbeelden zijn getrokken uit onze rechtspraak. Wat deze echter telkens op den voorgrond plaats, is de kwade trouw of de oneerlijkheid. Neem bijv. de door artikel 2 a) genoemde verwarring. Het spreekt toch vanzelf dat het stichten van verwarring tusschen zijn persoon, zijn inrichting of zijn producten en die van een mededinger wellicht *onwettige* mededinging, niet echter *oneerlijke* mededinging is; bij gebrek aan opzet of ten minste voorkennis. Het is dus niet een op zichzelf oneerlijke daad. Zal dan in dit geval de rechter niet kunnen een bevel geven om deze handeling te doen ophouden?

De opsomming van artikel 2 biedt echter een ander belangrijker gevaar. Sub d) wordt genoemd: het aanbrengen op producten van een fabrieks- of handelsmerk, een naam, een teeken, om te doen gelooven dat de producten een andere herkomst hebben. En sub f) een niet toegelaten gebruiken van modellen van een mededinger, enz. Welnu, de fabrieks- en handelsmerken worden beschermd door de wet van 1 April 1879; de modellen door de desbetreffende wetgeving. Zij die met hun weten voortbrengselen met een nagemaakt merk bekleed verkoopen, te koop stellen of in omloop brengen worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met boeten. Wordt de bepaling van het nieuwe Besluit voor dit geval een dubbeltong?

Het Besluit brengt ons drie merkwaardige nieuwigheden:

1° de bevoegdheid van den Voorzitter van de Rechtbank van koophandel, zetelend in Kortgeding, om het ophouden van de handeling van oneerlijke mededinging te bevelen.

2° het automatische ontstaan van een strafbaar misdrijf bij elke inbreuk op dat bevel van den Voorzitter van de rechtbank van koophandel.

3° de bevoegdheid aan den deurwaarder verleend, om bijgestaan door twee getuigen, deze inbreuken, dus misdrijven in een procesverbaal vast te stellen.

Men heeft waarschijnlijk de bevoegdheid aan den Voorzitter van de rechtbank van koophandel verleend omdat hij verondersteld wordt de eerlijke gebruiken in zake handel of nijverheid best te

kennen en in een geding dat spoedige beslissing eischt dadelijk te kunnen ingrijpen. Daar is geen bezwaar tegen, ware het niet, dat zijn bevel het voorloopig karakter mist van uitspraken in kortgeding. Inderdaad zoodra het niet meer vatbaar is voor beroep noch verzet, en dat kan dikwijls het geval zijn, vormt dit bevel de grondslag van een misdrijf. Dan wordt, zegt artikel 4 van het Kon. Besluit, elke tekortkoming aan de aanmaningen of het verbod erin vermeld, gestraft met een boete van honderd tot tienduizend frank. Bij herhaling kan gevangenisstraf van acht dagen tot drie maand uitgesproken worden.

Zeker, deze straffen vallen in de bevoegdheid van de correctionele rechtbank. Zij is echter gebonden door het bevel van den Voorzitter van de rechtbank van Koophandel en kan dus niet meer zeggen dat het gelaakte feit, de handeling waarvan het ophouden bevolen werd, niet is een daad strijdig met de eerlijke gebruiken.

Kan de correctionele rechtbank in volle onafhankelijkheid oordeelen of er een straffbare tekortkoming bestaat aan de aanmaningen of het verbod in het bevel vermeld? Ook hier is zij niet gansch vrij. De tekortkoming zal wel kunnen bewezen worden volgens de regelen voorzien in het Wetboek van Strafrechtspleging. Buitendien echter zal zij volgens art. 5 van het Besluit worden vastgesteld door proces-verbaal opgemaakt op verzoek van elken belanghebbende, door een deurwaarder bijgestaan door twee getuigen, of wel beteekent dit, dat dergelijk proces-verbaal volle bewijskracht bezit ofwel is het een nuttelooze bepaling.

Wanneer men de vele waarborgen voorzien in onze wet van 24 Mei 1854 op de uitvindingsbrevetten kent, wanneer het gaat over de beschrijvende beslagname van nagemaakte toestellen of machines, ten einde een inbreuk op het recht van een gebreveteerd uitvinder later voor de burgerlijke rechtbank te kunnen bewijzen, dan is het niet zonder schroom dat men denkt aan de menigvuldige gevallen waaruit boeten en gevangenisstraf zullen kunnen uitgesproken worden op het voorbrengen van een «constat» een proces-verbaal zonder eenige waarborg van betwisting of tegensprekelijkheid opgemaakt door den daartoe aanzochten deurwaarder? Hij zal vaststellen dat, niettegenstaande het bevelschrift van den Voorzitter van de rechtbank van Koophandel, het blijkt uit door hem

ingesteld onderzoek, dat de schuldige voortgaat met verwarring te stichten, of valsche aantijgingen te verspreiden, of onjuiste aanduidingen te verstrekken over zijn nijverheid, enz.

Het is noch de plaats noch het oogenblik om de beteekenis en de gevolgen na te gaan van de wetten van 31 Juli en 7 December 1934, de zoogenaamde volmachtswetten, waardoor aan den Koning de macht wordt toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten.

Toen op 16 Juli 1926 de eerste volmachtswet werd aangenomen, was het doel van de aan de Regeering verleende volmacht veel enger. Men heeft toen getwist over den aard van die volmacht. Was het «une loi de pleins pouvoirs» of ontving de Regeering een «delegatie» van het Parlement, of was het een tijdelijke uitbreiding van de uitvoerende macht. Wijlen Maurice Vauthier, toen nog Senator, schreef eenige waarschuwende bladzijden in «Le Flambeau» van 30 September 1926.

De Wet van 31 Juli 1934 laat geen twijfel over de bevoegdheid van de Regeering om een besluit uit te vaardigen zooals dat van 23 December l.l. Sectie III van het eerste artikel, geeft haar sub C) als opdracht: de wetgeving op de fabrieks- en handelsmerken en op den nijverheidseigendom in het algemeen, in overeenstemming te brengen met de huidige noodwendigheden; en sub d): de producenten, handelaars en verbruikers te beschermen tegen alle practijken die mochten afbreuk doen aan de normale voorwaarden van de mededinging.

Wat de opportuniteit van een wetgeving tegen de oneerlijke mededinging betreft, zij bestond ongetwijfeld. En de aan den dag gelegde strengheid zal in grondbeginsel door velen worden goedgekeurd.

Wij hebben echter gemeend te moeten aantoonen, dat het plotseling afkondigen van een wetgeving met zeer nieuwe vormen in rechtspleging en bestraffing niet zonder gevaar is, wanneer het misdrijf zelf zoo vaag en onzeker is als de oneerlijke mededinging die inbreuk doet op de eerlijke gebruiken van handel en nijverheid.

Ook nu wij dit Koninklijk Besluit bezitten, zal de rechtspraak een geweldige taak bewaren bij de vaststelling van de oneerlijkheid in handel en nijverheid.

NIKO GUNZBURG.
Hoogleraar te Gent.

HET VRAAGSTUK DER PLEITBEZORGERS DE NOODZAKELIJKHEID VAN HUN BEHOUD

Ter gelegenheid der pogingen, door de Regeering aangewend, om de rechterlijke kosten te verminderen, werd deze laatste maanden het vraagstuk der pleitbezorgers opnieuw op het voorplan gesteld. Dit vraagstuk werd niet alleen behandeld op het terrein eener vermindering van hun wettelijk barema — hetgeen aannemelijk is, ten minste indien de voorgestelde vermindering in verhouding met de huidige levensvoorwaarden gesteld wordt, — maar zelfs werd het aloud problema der eenvoudige afschaffing van het pleitbezorgersambt door advocaten nogmaals onderzocht, ter gelegenheid der tijdelijke volmachten der Regeering.

Deze afschaffing werd door advocaten aangevraagd en ten onrechte voorgesteld, als het eenig redmiddel om de hoge kosten, die ten laste vallen der rechtsonderhoorigen, merklijk te doen verminderen. De aanval tegen de pleitbezorgers werd op uiterst-vinnige wijze, ad irato, doorgedreven, met een ongeveinsden haat, die aan juristen niet past. De verbittering, met dewelke de oorlog tegen deze helpers van het gerecht gevoerd werd, getuigt voorzeker van weinig kieschheid en bescheidenheid in de polemiek. Wij betreuren dat, bij de voorstanders der eenvoudige afschaffing, die meestal een pro-domo pleitrede voorleggen, er maar al te dikwijls vooringenomenheid, ja zelfs ongepaste nijld aan den dag gelegd wordt.

Het gewichtig vraagstuk der pleitbezorgers dient ons inziens, zonder drift noch afgunst behandeld met oprecht inzicht en volle onpartijdigheid van weerskanten, moeten advocaten en pleitbezorgers het problema onderzoeken.

Op de vraag: is het pleitbezorgersambt nuttig? is het noodzakelijk? Is zijn voortbestaan wenselijk? kan vanwege rechtsingewijden die den toestand rechtzinnig beoordeelen, het antwoord slechts in dezen zin luiden: het behoud van het pleitbezorgersambt is, in de bestaande wetgeving, voor alle rechtsonderhoorigen *onontbeerlijk en zelfs heilzaam*.

De afschaffing van dit ambt zou ongetwijfeld de grootste ontreddeering in het juridisch leven verwekken en den normalen gang van het gerecht, voor de Rechtbanken van eersten aanleg en de beroepshoven belemmeren. Voor alwie het vraagstuk met onzijdigheid beoordeelt, dringt zich het behoud der pleitbezorgers op *als allernoodzakelijkst*. Misbruiken, indien er bestaan, moeten te keer gegaan worden, een *rechtmatige* vermindering van het

barema kan aangevraagd worden, maar hun behoud is noodzakelijk.

Men behoort immers de taak van den pleitbezorger niet uitsluitend te beperken tot het eenvoudig afschrijven van dagvaarding en besluiten, de mededeeling van stukken en tot andere zuiver-materieele benaarsstelingen, zooals regeling der rol, verwittiging der advocaten, de beteekening van vonnissen, de neerlegging der bundels en andere soortgelijke, t.t.z. enkel tot al het bijkomend werk, in een rechtsgeding, hetwelk wel uiterst onaangenaam voorkomt, maar nochtans noodzakelijk dient waargenomen zoowel door de pleitbezorgers, voor de Rechtbanken van eersten aanleg en de beroepshoven, als door de advocaten, voor de koop handelsrechtbanken, het vrede gerecht, enz.

Neen, tot die louter materieele verrichtingen beperkt zich niet de bedrijvigheid der pleitbezorgers, en, wie aldus redeneert begrijpt niet het minst hun rol.

De pleitbezorger is niet deze die in de rechtsbedeeling, de ondergeschikte rol speelt, zooals vele het meenen: hij is werkelijk, gelijk advocaten en rechters het bekennen, — *de helper* « *coadjutor* » van het gerecht, hij is, in de zaken die gepleit worden voor de rechtbank van eersten aanleg, *de medewerker* van den advocaat, zelfs in de gewone rechtsgedingen, waarin hij alleen de rechtspleging leidt.

In Frankrijk, waar de pleitbezorgers de besluiten nemen, oefenen zij nog een meer actieve rol uit. Hun medewerking wordt er door de advocaten hoog geschat en hun bureel wordt zoo druk bezocht als dit van advocaten.

Wat meer is, zij treden op in de leiding van talrijke bijzondere proceduren, waarin hun tussenkomst voor de advocaten onmisbaar is. Hier bijzonder is de actieve rol die zij te vervullen hebben, niet te onderschatten en hun wetenschappelijke kennis niet te ontkennen.

De pleitbezorger is feitelijk dominus litis in zake uitvoering van de vonnissen der rechtbanken van eersten aanleg, beslag onder derden, beslag op onroerend goed en in talrijke rechtsgedingen zooals interdictie, benoeming van gerechtelijken raadsman, kinderaanneming, gerechtelijke verdeling, licitatie, proceduur van tegenspraak op ontwerpen van verdeling, verkoop bij dadelijke uitwinning, gerechtelijke rangregeling, verbetering van akten van den burgerlijken stand, scheiding van goederen, schei-

ding van tafel en bed en echtscheiding, met of zonder getuigenverhoor, enz. In al deze proceduren, waarvan er talrijke ingewikkeld zijn, beperkt zich meestal de advocaat tot overmaken der zaak aan zijn pleitbezorger die allen last en alle verantwoordelijkheid draagt. Hij treedt er dus niet op als eenvoudige afschrijver, maar speelt een werkdadige rol in de gansche behandeling der zaak, uitvoering inbegrepen.

Hoe deze feitelijke toestand nu uitgelegd? Door de volstrekte onmogelijkheid, waarin de advocaten met een aanzienlijken werkkring, verkeerden, bij gebrek aan tijd, de menigvuldige akten eener ingewikkelde procedure alleen te benaarsstigen.

Het is een onbetwistbaar feit, door de ondervinding bewezen, dat de advocaat, die voor bijzondere taak heeft de grond der hem toevertrouwde zaken in te studeeren, besluiten op te maken en te pleiten, niet alleen geen lust gevoelt, maar ook de mogelijkheid niet heeft, om reden van tijdgebrek, zich daarenboven nog aan de burgerlijke rechtspleging toe te wijden.

De noodzakelijkheid van het behoud der pleitbezorgers schijnt ons een gevolg te zijn der noodzakelijke verdeling van het werk en specialisering. De advocaat kan moeilijk of niet, terzelve tijd de grond en de vorm nagaan, bijzonder in meer ingewikkelde proceduren, waarin termijnen op straf van verval dienen nageleefd, en voetstappen aangewend om op behoorlijke wijze de rechten der klanten te verdedigen. De bekampers der pleitbezorgers verliezen uit het oog dat voor de burgerlijke rechtbanken van eersten aanleg de rechtspleging een voornaam deel uitmaakt van het rechtsgeding.

Voor de koop handelsrechtbanken, de vredegerichten en de werkrechtbanken, waar er geen of weinig proceduren voorzien wordt, is, voor den advocaat, de zorg voor het materiele vereenigbaar met het onderzoek van den grond der zaken. Integendeel voor de rechtbanken van eersten aanleg moeten noodzakelijk de menigvuldige akten der rechtspleging aan de pleitbezorgers overgelaten worden, ten ware men het wetboek van burgerlijke rechtspleging eenvoudigwel afschaffe. Het bestaan van de pleitbezorgers is dus hoegenaamd geen « anomalie » in de moderne tijd, zooals vele het beweren, maar is gerechtvaardigd door de bestaande burgerlijke rechtspleging. En wie zou durven beweren dat de eenvoudige afschaffing der burgerlijke rechtspleging zelve, de rechtmatige belangen der rechtsonderhoorigen niet zou benadeelen? Dat men oppasse wijzigingen te doen ondergaan aan de rechtsvordering: de rechten der verdediging moeten behoorlijk gehandhaafd worden door vaste en niet al te simplistische pleegvormen.

Men zal ons misschien opwerpen dat de akten

der rechtspleging door stagisten of medewerkers van advocaten zoowel als door de pleitbezorgers zouden kunnen benaarsstigd worden.

Deze oplossing die de afschaffing der pleitbezorgers ten voordeele van anderen zou voor gevolg hebben, zou geen merklijke vermindering der kosten teweeg brengen: immers, de bezoldiging die de advocaten aan hun medewerkers zouden uit te betalen hebben, zou ongetwijfeld het eereloon, ten laste van den klient, merklijk doen verhoogen, hetgeen overigens rechtvaardig ware. En, kan de advocaat zelf voor de procedure zorgen, dan zal deze bijkomende bedrijvigheid het bedrag van het te rekenen eereloon insgelijks beïnvloeden, uit oorzaak dat alle werk hoeft vergeld te worden.

Overigens, de meeste advocaten hebben zoo goed begrepen dat de verdeling der activiteit noodzakelijk is, dat de procedure van echtscheiding, waarin het ambt van den pleitbezorger volkomen facultatief is, feitelijk door hen uitsluitend aan de pleitbezorgers toevertrouwd wordt. Aldus, met de goedkeuring der advocaten is de echtscheiding een feitelijk monopolie geworden der pleitbezorgers. Van hun tusschenkomst wordt er omzeggens nooit afgezien. Dit feit bewijst den wil der advocaten hun bijzondere bedrijvigheid buiten de kommissien der zuivere procedure uit te oefenen.

Wij moeten hier nog aan bijvoegen dat in de bijzondere proceduren die door de pleitbezorgers alleen waargenomen worden, zij als nuttige raadgevers optreden. Hoeveel moeilijke rechtsvragen, geschilpunten van bevoegdheid of procedure worden hun door advocaten niet gesteld, zelfs in gewone zaken, waarin dikwijls hun staat van kosten en eereloon onbetaald blijft. Hun advies wordt gedurig ingewonnen betreffende de vlugge behandeling eener zaak, of het aanwenden van doeltreffende uitvoeringsmiddelen, en dit niet alleen door de jongere advocaten, die hun de leiding der pro-Deos uitsluitelijk toevertrouwen voor de rechtbank van eersten aanleg, maar dikwijls ook door oudere, die in de procedure oningewijd zijn.

De pleitbezorger bezit ook een persoonlijk en vast clientele. Hij vermag de hem rechtstreeks toevertrouwde zaken voor de rechtbank van eersten aanleg alleen te behandelen, en te bepleiten, hetgeen een merklijke vermindering der kosten voor den klient daarstelt.

Mijns inziens is het behoud van het ambt van den pleitbezorger ten volle gerechtvaardigd, omdat hij een bijzonderen rol in de rechtsbedeling te spelen heeft. De afschaffing van hun instelling ware niet alleen onrechtvaardig — gezien hun verworven rechten — zij zijn immers gelijk de deurwaarders en de notarissen ministeriele ambtenaren — maar ook zonder nut, zoowel voor de

advokaten die zelf hun werkzaamheid zouden moeten waarnemen, — ofwel door andere medewerkers zouden moeten doen waarnemen, — als voor de rechtsonderhoorigen, die in deze eenvoudige plaatsvervanging, geen het minste profijt zouden vinden.

Het past de pleitbezorgers te behouden met een eventuele aanpassing van hun tarief bij de huidige levensvoorwaarden, zooals voor de andere ambtenaren geschiedde.

ANDRE RODENBACH.

NOG HET VRAAGSTUK DER PLEITBEZORGERS

Dat het onze uitstekende medewerker Mr André Rodenbach geweest is, die geantwoord heeft op het artikel dat wij vóór twee weken lieten verschijnen over het vraagstuk der pleitbezorgers, heeft ons ten zeerste verheugd. Mr Rodenbach is iemand wiens naam gezag heeft in de Vlaamsche rechtswetenschap en wiens verschillende werken op het gebied van het burgerlijk recht ten zeerste gewaardeerd worden. Zijn degelijk artikel houdt de discussie op het terrein der zakelijkheid en der waardigheid.

Wij moeten echter toch even betreuren dat onze correspondent zich in het begin van zijn bijdrage eenigszins schijnt opgewonden te hebben. Wat komen toch die woorden: *ab irato*, ongeveinsde nijd, verbittering, drift, afgunst, enz. in dit artikel doen? Naar wij hopen zal toch wel niemand dergelijke gevoelens hebben kunnen ontdekken in het opstel dat wij lieten verschijnen. Wij gaven er integendeel enkel de objectieve uiteenzetting van een meening, zonder dat hierbij de minste passie of welk ander gevoel ook te pas kwam. Wij durven niet veronderstellen dat Mr Rodenbach dit betrachten van objectiviteit niet zou hebben opgemerkt en de kortston-dige zenuwachtigheid van Mr Rodenbach legt zich dan ook niet uit, des te minder daar wij de overtuiging hebben in niets te kort te zijn gekomen aan de zeer groote achting en waardeering, die de pleitbezorgers, zoowel individueel als in korps, ten volle verdienen.

Voor wat nu den grond van de zaak aangaat heeft het artikel van Mr Rodenbach ons geenszins overtuigd, integendeel. Eerst en vooral wenschen wij akte te nemen van de verklaring van onzen correspondent, die dus volmondig erkent dat het tarief van de pleitbezorgers overdreven is en dat het naar behooren zou dienen verminderd. Deze verklaring van een belanghebbende zelf is zonder twijfel interessant.

Het feit echter dat de pleitbezorgers onontbeerlijk en zelfs, zooals onze correspondent beweert, « allernoodzakelijkst » zouden zijn, wordt, naar het ons voorkomt, door Mr Rodenbach slechts op zeer

zwakke gronden verdedigd. Zooals altijd wordt hier weer voor den dag gekomen met het voorbeeld van Frankrijk en verklaart Mr Rodenbach, dat men de taak van den pleitbezorger niet uitsluitend « behoort » te beperken tot het materiele werk der procedure. Het komt er nu echter volstrekt niet op aan te weten wat in de verhouding tusschen advocaat en avoué zou « behooren » te zijn, doch wel op datgene wat in de juridische realiteit wezenlijk « is ». Dat in feite, volgens het thans in voege zijnde systeem, de pleitbezorger uitsluitend het materiele werk doet en anders niets, kan wel door niemand ernstig betwist worden. In een oneindig aantal zaken, die hangende zijn voor de burgerlijke rechtbanken, is nu dit materiele werk niet zoozeer verschillend van datgene dat dient te geschieden voor de handelsrechtbanken. Hoe talrijke zaken worden er niet ingeleid en eenvoudig, na uitwisseling van de besluiten, gepleit en definitief gevonnist. In wat kan hier de pleitbezorger behulpzaam zijn? En zelfs wanneer er een getuigenverhoor of een deskundig onderzoek wordt bevolen is ook het verschil tusschen de burgerlijke en de handelsprocedure niet zoo enorm. En zijn de formaliteiten eener procedure van concordaat niet ongeveer in dezelfde mate ingewikkeld als deze eener procedure van scheiding van goederen? Men zou die vergelijking tusschen de beide proceduren kunnen voortzetten in talrijke gevallen en zich steeds afvragen waarom in het eene geval niet aan de tusschenkomst van den pleitbezorger wordt gedacht, terwijl in het andere deze tusschenkomst onontbeerlijk zou zijn?

En in die betrekkelijk zeldzame gedingen, waarin de avoués thans werkelijk de procedure voeren, zooals bij beslag op onroerend goed, dadelijke uitwinning, gerechtelijke rangregeling en dergelijke, bestaat toch tenslotte de activiteit van den pleitbezorger in niets anders dan in het doen overschrijven door zijn bedienden van steeds dezelfde formules, die prachtig verzameld zijn in allerlei formulierboeken. Is dit dan werkelijk zoo moeilijk dat men er specialisten zou voor nodig hebben? Neen,

dit afschrijven van formules kan toch werkelijk niet als een wetenschappelijke kennis beschouwd worden.

Het grondargument van Mr Rodenbach, dat wij trouwens reeds op voorhand hadden besproken in ons vorig artikel, bestaat er in te beweren dat de advocaat, tengevolge van zijn aanzienlijken werkring, niet in de gelegenheid zou verkeerden zich met de materiele procedure bezig te houden en dat er zich dus een noodzakelijke verdeling van den arbeid opdrong. Eerst en vooral, laten wij ons in deze tijden geen illusies maken aangaande den overlast van werk, die zich bij de meeste advocaten zou voordoen. Wat zouden er veel jongere en zelfs veel oudere advocaten graag hun ledigen tijd besteden aan allerlei materieel procedurewerk! Doch, afgezien van deze omstandigheid, is die verdeling van den arbeid noch nuttig, noch wenschelijk. Is de instelling van de advocaat-avoués niet de meest klinkende tegenspraak van het argument van Mr Rodenbach. In de kleine steden zijn het juist diegenen, die tegelijkertijd advocaat en pleitbezorger zijn, die de belangrijkste en drukste cabinetten hebben. Bij hen bestaat zeer gemakkelijk de mogelijkheid de formaliteiten der procedure met de meeste nauwkeurigheid en stiptheid te verrichten en tegelijkertijd de zaak ten gronde te bestudeeren en af te handelen. Wat in de kleine steden in de drukke cabinetten mogelijk is, waarom zou dit ook niet mogelijk zijn in onze grootere steden? En voor het Hof van Verbreking, voor dit hoogste rechtscollege, waar de procedure zoo uitermate ingewikkeld is, waar zoozeer gelet wordt op alle mogelijke formaliteiten, waar meer dan elders het onderscheid tusschen de procedure en den grond der zaak zich opdringt, daar juist zien we dat de taak van avoué en van raadsman tegelijkertijd wordt uitgeoefend door die groote rechtsgeleerden die de advocaten zijn bij het Hof van Cassatie. En eindelijk, in Nederland, in dit land waar de formaliteiten van de procedure in zoo groote mate gelijken op diegene die in ons land in voege zijn en waar ze zeker niet minder ingewikkeld zijn dan ten onzent, daar is, tot ieders voldoening, het ambt van procureur volledig samengesmolten met het beroep van advocaat en is sinds lange jaren die hervorming verwezenlijkt geworden, die wij hier zouden willen zien invoeren. Neen, tegen deze onbetwistbare feiten schijnen mij de bevestigingen van onzen correspondent niet te kunnen opwegen.

Trouwens, zegt de gezonde rede niet dat de advocaat zijn zaken, — waarvan het aantal uiterst beperkt is in vergelijking met het aantal processen waarin elk avoué is aangesteld, — ten minste even nauwgezet zal kunnen volgen en verzorgen als de pleitbezorger, die

overstelt is door al de procedureformaliteiten van het reusachtig aantal gedingen waarin hij verplichtend moet optreden voor de dozijnen advocaten die zijn cliënteel vormen. En wanneer in werkelijkheid de avoué er toe komt al dit werk onder de knie te krijgen, is het doodeenvoudig omdat in de groote meerderheid van de zaken, waarin zijn tusschenkomst volkomen overbodig is, zijn taak uitsluitend bestaat in materieel geschrijf, dat door bedienenden verricht wordt.

Mr Rodenbach doet ook nog uitschijnen dat in elk geval de afschaffing van de pleitbezorgers uitgesloten moet zijn zoolang de ingewikkelde procedure van ons wetboek van burgerlijke rechtspleging niet gewijzigd is geworden. Dat deze wijziging zich opdringt is klaarblijkelijk. Mr Rodenbach schijnt het er nochtans niet mee eens te zijn; hij is van oordeel dat de rechten der verdediging best gediend worden door wat hij met een euphemisme noemt « niet al te simplistische pleegvormen ». Dat onze correspondent mij veroorloof op dit argument te antwoorden met de aanhaling van enkele regelen uit het verslag dat in het jaar 1870 werd neergelegd door de commissie, die aangesteld was voor het bestudeeren der herziening van ons wetboek van burgerlijke rechtspleging. Dit merkwaardig verslag, dat uitgebracht werd door den grooten jurist Albéric Allard, zegt over de houding van de pleitbezorgers tegenover het ingewikkeld karakter van onze burgerlijke procedure het volgende :

« Aujourd'hui les procès marchent lentement et coûtent cher. N'est-ce pas surtout aux avoués qu'il faut s'en prendre ? Ne pourrait-on espérer plus de rapidité dans la marche de l'instruction si l'avocat la dirigeait lui-même ? Il est permis de le croire, car le désir de l'avocat est d'expédier promptement l'affaire, pour donner ensuite tous ses soins à d'autres devoirs. Etablir l'avoué dans la procédure, c'est (qu'on veuille bien nous passer l'expression) introduire le loup dans la bergerie. On ne peut lui en vouloir; sa destinée est de vivre de la formalité et rien que de la formalité. Il doit donc s'ingénier à la rendre, le plus fructueuse qu'il lui est possible, et quand la loi fait une simplification d'un côté, l'avoué cherche à se rabattre sur un autre point moins bien défendu. Ainsi s'éternise une lutte de tous les instants entre la loi et l'officier ministériel chargé de l'appliquer. Celui-ci ne peut entrer dans l'esprit des réformes de la procédure, car il les considère comme une atteinte à ses prérogatives. Il mine sourdement l'œuvre élaborée à grand-peine par le législateur et réussit à rendre illusoire les meilleures intentions.

Nous le disons avec une conviction profonde, il est insensé de vouloir en même temps réviser la procédure et maintenir les avoués; ce sont deux termes qui se détruisent, il faut choisir. »

Wij zijn gelukkig dat deze woorden slechts een aanhaling zijn uit het verslag eener staatscommissie, want anders zouden wij ten zeerste vreezen dat Mr Rodenbach zou van meening zijn dat nijd, drift en kwaadwilligheid ons zouden bezielen.

Bij de balie, die zoozeer belang heeft bij de rechten der verdediging en bij de waarborgen eener goede rechtspraak, zal er niemand gevonden worden die enthousiast is voor de ingewikkelde pleegvormen welke Mr Rodenbach zou willen zien behouden, en is er niemand overtuigd dat een goede rechtsbedeeling zou gediend worden met archaïsche formaliteiten. Iedereen is het integendeel volkomen eens dat eenvoudige vormen heel wat meer de rechtsbedeeling ten goede zouden komen. Dat de rechtvaardigste en billijkste oplossingen kunnen uitgeschakeld worden dank zij haarkloverijen van proceduur, is steeds een van die verschijnselen die ons het meest pijnlijk treffen in onze rechtspraktijk.

In de hierboven aangehaalde passage van het verslag der commissie van 1870 is de toestand zeer scherp gezien. Hetgeen de ernstigste struikelsteen vormt voor de vereenvoudiging van de proceduur is juist het bestaan van het ambt van pleitbezorger. Het dient dan ook bijzonder in het licht gesteld te worden dat deze commissie, waarvan de hoogste magistraten van het land deel uitmaken, met eenparigheid van stemmen heeft besloten tot de volstreekte noodzakelijkheid van het afschaffen van het

pleitbezorgersambt. Mr Rodenbach zal stellig niet van oordeel kunnen zijn dat deze hoge magistraten zoo eenparig een meening te kennen gaven, onder den invloed van afgunst of verbittering.

Dat de besluiten van deze commissie werkelijkheid zullen worden, kan niemand betwijfelen die de overtuiging heeft dat de toekomst ons zal brengen een betere, meer eenvoudige en een minder kostende rechtsbedeeling. Men kan natuurlijk nog zeer gemakkelijk lange academische artikelen schrijven over de voor- en nadeelen van het pleitbezorgersambt. Theoretisch is de vraag zonder twijfel opgelost voor de overgrote meerderheid der juristen.

Wat wij dan ook vooral als antwoord op ons vorig artikel hadden verwacht, is de meening van de belanghebbenden betreffende het voorstel van billijke regeling der materiele belangen van de avoués, wanneer hun ambt facultatief zal gesteld zijn. Het feit dat Mr Rodenbach op dit stuk niets antwoordt en dat op dit punt ook van niemand anders ons eenige opmerking is toegekomen, doet ons veronderstellen dat de oplossing, die wij hebben uiteengezet, misschien voor de practijk zeer bruikbaar zou kunnen zijn. *René VICTOR.*

DE VERVLAAMSCHING VAN HET GERECHT

Actie van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden

De groote Volksvergadering te Antwerpen

De aangekondigde actie van den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden is op Vrijdag, 1 Febr., te Antwerpen ingezet geworden met een groote volksvergadering, die plaats heeft gehad in het lokaal der Handelsbeurs. Deze vergadering in den tegenwoordigen tijd was op zichzelf wel iets zeer bijzonders. Ingericht door den Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden stond ze boven en buiten alle politiek en zagen wij er de vertegenwoordigers van de vier politieke partijen het woord voeren. Het was een grootsche uiting van Vlaamsche verontwaardiging. Om haar gelijke te vinden moeten wij in onze herinneringen teruggaan tot de groote volksvergadering, die vóór den oorlog plaats had in het lokaal der Harmonie te Antwerpen, waar «de drie kraaiende hanen» zwoeren boven allen partijtwist de vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool te verwezenlijken. Deze rechtseisch van het Vlaamsche volk is werkelijkheid geworden, dank zij de eendrachtige samenwerking van alle Vlamingen van welke overtuiging ook. Zoo zal het thans wederom gaan met de vervlaamsching van het gerecht. Eenparig hebben alle Vlaamsche

volksvertegenwoordigers in de Kamer de zeer billijke en zeer gematigde wet op het taalgebruik in gerechtszaken gestemd en alle pogingen, die thans worden aangewend door de heeren van de Senaatscommissie om aan dit minimum rechtsherstel nog te tornen, zullen mislukken.

Diegenen, die van oordeel zijn geweest dat de economische nooden van dezen dag en de inzinking der gemoederen van aard zouden zijn om ongestraft den aanslag op het Vlaamsche recht, die in de Senaatscommissie wordt beraamd, te laten plegen, zullen door de volksvergadering van Antwerpen wel een eerste desillusie beleefd hebben.

Inderdaad, de reusachtige Handelsbeurs van Antwerpen was proppensvol met enthousiaste Vlamingen, beslist om met denzelfden onverzettelijken wil als ze destijds de vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool vorderen, thans ook weer zonder eenige beperking de verwezenlijking van het Vlaamsche recht in gerechtszaken te eischen.

Het had een zeer bijzondere betekenis dat de burgemeester van Antwerpen, oud-minister Kamiel

Huysmans, er in toegestemd had persoonlijk deze volksvergadering voor te zitten en er het woord te voeren.

De reusachtige opkomst en de stemming die er heerschte kunnen niemand nog eenigen twijfel overlaten over de gesteldheid van de Vlaamsche gemoeiden. De vergadering is dan ook op alle gebied een buitengewoon succes geweest.

Burgemeester Huysmans sprak er de taal van het gezond verstand. Zooals altijd degelijk en zakelijk, schetste hij in rake bewoordingen de grondbeginzelen van het wetsvoorstel, aangenomen door de Kamer en deed er den gezonden zin en vooral de zeer groote gematigdheid van uitschijnen. De rede van den burgemeester was een schitterend stuk welsprekendheid.

Na hem trad Senator Le Bon op, de grijze strijder, die reeds van in zijn jeugd met onwrikbaar enthousiasme op de bres staat voor de vervlaamsching van het gerecht. Hij heeft niets van zijn jeugdige geestdrift verloren. Op ongenadige wijze stelde hij den aanslag, die op Vlaanderen beraamd wordt, aan de kaak en zijn warm woord werd talrijke malen door uitbundige toejuichingen onderlijnd.

Met volksvertegenwoordiger Boedt trad de geest van Uylenspiegel op het verhoog, die toch in Vlaanderen nooit zijn rechten verliest, zelfs in de meest ernstige omstandigheden. Luinig en toch scherp, optimistisch maar toch onverzettelijk hekelde Mr Boedt de practijken van de vijanden onze beweging en drukte op de onafwijsbare noodzakelijkheid van den triomf van den Vlaamschen rechts-eisch.

Als laatste spreker voerde Mr Jan Timmermans het woord. In een zeer hoogstaande rede begroette hij de uiting van Vlaamsche solidariteit, welke door de vergadering bewezen werd en toonde hij aan hoe alleen door de nationale bewustwording van alle Vlamingen de eindzege zou kunnen worden bevochten. Hij stelde op verheven wijze het belang in het licht van de vervlaamsching van het gerecht voor onze volksgemeenschap. Zijn enthousiaste en welsprekende rede werd uitbundig toegejuicht.

De atmosfeer welke tijdens deze merkwaardige vergadering heerschte, was er eene zooals wij die nooit in onze volksvergaderingen vinden. Hier geen vlaggenpraal, geen muziek, niets dat herinnert aan de politieke manoeuvres om den volksgeest in beslag te nemen. In die oude historische zaal, getuige van Antwerpen's grootheid, droeg de vergadering het kenmerk der kalme waardigheid en der hardnekkige beslistheid. Wie in de atmosfeer van deze vergadering zijn wil heeft komen stalen zal er de overtuiging van hebben megedragen dat, wat men ook in de Senaatscommissie, in pijnlijk onbegrip van

Vlaamsche en nationale noodzakelijkheden, tracht op te bouwen, met misprijzen door de Vlaamsche gemeenschap zal worden verworpen. De actie die de Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden op zoo schitterende wijze heeft ingezet, dient zich uit te breiden over heel het Vlaamsche land.

Er dient nog opgemerkt te worden, dat de volksvergadering te Antwerpen werd bijgewoond door een zeer groot aantal Senators, volksvertegenwoordigers, magistraten, hoogleeraars en leden der balie.

Wij zijn zoo gelukkig hieronder den tekst te kunnen mededeelen van de toespraken gehouden door burgemeester Huysmans en door Senator Le Bon. Mr Boedt en Mr Timmermans spraken het volk toe in schitterende improvisaties en wij betreuren het zeer over den tekst van hun redevoeringen niet te hebben kunnen beschikken.

DE DAGORDE,

De hieronderstaande flinke dagorde werd eenparig door de gansche vergadering goedgekeurd.

* * *

« De bevolking van Antwerpen, vergaderd in de Beurs, op 1 Februari 1935 ;

na de uiteenzetting gehoord te hebben van de sprekers der verschillende politieke groepeerings betreffende het wetsontwerp op het taalgebruik in rechtszaken, aanhangig bij den Senaat ;

stelt vast dat al de Vlamingen eensgezind de voorstanders zijn van de reeds erkende eentaligheid van het rechtswezen in Vlaanderen ;

verzet zich ten heftigste tegen de sabotage van dit beginsel door de Senaatscommissie ;

verzet zich tegen het verder, op de lange baan schuiven van de besprekingen van het wetsontwerp in den Senaat zelf ;

verwerpt ten strengste de amendementen, in de Senaatscommissie ingediend door heeren Rollin, Hanquet, Gilon, Crockaert, e.a. ;

doet een beroep op de Vlaamsche Senaatsleden om aan die principen niet te laten tornen ;

besluit deze motie toe te zenden aan de ministers, Senaatsleden en aan de pers.»

REDE VAN BURGEMEESTER KAMIEL HUYSMANS

Wij zijn alhier vergaderd, buiten alle partijconstellatie.

De vraag is konkreet.

De Kamer heeft een wetsontwerp uitgewerkt over het gebruik van de talen in rechtszaken, en welke houding moeten wij aannemen tegenover amendementen van den Senaat, die voor doel hebben dit ontwerp nog in te krimpen ?

Ik zal U daarover onmiddellijk een antwoord geven :

Ik ben van oordeel dat het ontwerp van de Kamer reeds een *vergelijk* is, — en dat wij ons met verdere inkrimpingen niet moeten inlaten.

En ik zal U uitleggen waarom.

De vooruitgang der kultuur hangt af van de opvoeding der komende geslachten, — en imperatieve wetten zijn niet bij machte, in dat opzicht, iets te bereiken, indien het menschenmateriaal niet voorbereid is op de toepassing in te gaan.

Ik durf beweren dat het wetsvoorstel van de Kamer aan die opvatting beantwoordt, — en ik zal mijn best doen om het U te bewijzen.

Indien ik persoonlijk als volksvertegenwoordiger intensief deel genomen heb aan de debatten over de schoolvraag, van onder tot boven, — want ik heb de slechte gewoonte mij bezig te houden met zaken die ik ken,

indien ik als minister al mijn kracht heb ingespannen om van de Vlaamsche wetten op het papier een werkelijkheid te maken, —

en zoo ik interpellaties heb moeten beantwoorden in Kamer en Senaat, omdat ik de wet deed toepassen, —

dan stel ik vast, dat ik aan het debat over rechtzaken geen deel heb genomen, omdat ik geen deskundige ben, —

en ik heb met mijn stem gesteund, in de afdeelingen en in de algemeene vergaderingen, alles wat mijn kollega's van Antwerpen hebben verdedigd, zonder onderscheid van partij.

Dat doe ik vandaag nog.

Ik sta dus heel objectief tegenover debat en tegenover tekst.

En ik mag dus wel deze hulde brengen aan mijn partijgenooten en aan mijn politieke tegenstrevers van dit arrondissement, dat zij de zaak met talent hebben verdedigd, — en in eersten rang wil ik den naam vermelden van mijn kollega en vriend, den heer Marck, verslaggever van de kommissie.

Maar, zal mij de gewone toehoorder vragen, waarover gaat het.

Het eerste principe is, — dat het gebruik der talen moet geregeld worden voor gansch het land, voor Vlaanderen, voor Wallonië, voor Brussel.

Het tweede principe is, — dat dit gebruik te regelen is voor alle zaken, — burgerlijke zaken, — koop-handelszaken, — strafzaken, — militaire zaken.

Ziedaar wat betreft het *geographische probleem*.

Nu komen de *grondbeginselen*.

1. — *Primo*, — allen die een rechterlijk ambt vervullen, of als medewerkers van den rechter moeten optreden, — moeten de taal van de meerderheid der bevolking kennen. En ik voeg er bij, — een *grondige* kennis. Dat wil zeggen. Dat onze rechters en hun helpers Vlaamsche kultuurmensen moeten zijn, in het Vlaamsche land.

Ik vraag het U in gemoede: is dit een overdreven stelling?

2. — *Secundo*. — Hoe kan dit eerste principe verwezenlijkt worden?

Niemand zal mogen benoemd worden tot eenig rechterlijk ambt, indien hij niet bewijst dat hij zijn *doktoraat* in de *rechten* heeft afgelegd in de taal die de wet voorschrijft voor de jurisdictie, waarvoor hij zijn benoeming vraagt.

Wie betaalt, heeft het recht te eischen.

En de tijd moet voorbij zijn, toen het Vlaamsche land bestuurd werd in een taal die het Vlaamsche land niet verstond.

3. — Er is een *derde* grondbeginsel: de advokaat moet pleiten in de taal van de rechtspleging.

Dat gebeurt, — *zonder inmenging van de wet*, — in het Walenland.

Waarom wij de wet noodig hebben, dat is een andere vraag, waarop ik voor het oogenblik niet wil ingaan.

En *waarom* wordt dit tertio gevraagd?

Omdat de orde der advokaten deel uitmaakt van de rechterlijke organisatie.

Omdat de advokaat een maatschappelijke rol te vervullen heeft.

Omdat een ervaring ons heeft geleerd, dat het huidige stelsel, een oorzaak is van konflikten in gerechtszaken.

Ik zeg meer.

De tijd moet voorbij zijn, dat ons volk werd bestuurd door een brabbeltaal.

Natuurlijk hebben wij hier moeilijkheden ontmoet. Wat we kunnen eischen voor de rechters, die staatsambtenaren zijn, kunnen wij niet altijd opeischen van advokaten, die een zoogezegd vrij beroep uitmaken.

Er is voor de oude advokaten, — die in het Vlaamsche land wonen, en die de Nederlandsche taal nog niet voldoende kennen, — een noodzakelijke tegeemoetkoming.

Wij zijn geen abstrakte mensen.

Wij zijn zeer gematigde politiekers. Het wordt ons wel eens verweten, Maar ik verwijs naar de principiele politieke denkbeelden, die ik in het begin van deze rede heb vooruit gezet.

Wij hebben overgangsbepalingen voorzien, voor de advokaten die geen Nederlandsch kennen, of die onze taal onvolledig kennen, zelfs wanneer zij geboren zijn en hun beroep sedert jaren in het Vlaamsche land uitoefenen.

Welnu, wij zeggen dat wie zijn diploma bekomen heeft vóór 1 Januari 1926, — vóór de periode van het bestaan eener Vlaamsche universiteit of afdeling van een Vlaamsche universiteit, — dat die advokaat mag voortgaan te spreken zooals hij wil.

Méer nog.

Voor de balie van Brussel, waar men ietwat laat is begonnen met Vlaamsche kursussen in de fakulteit van rechten, werd de datum van 1 Juni 1930 aangenomen.

Twee laatste punten:

1) Hoven van beroep. — Krijgshof en Krijgsraden zullen voortaan dubbele kamers hebben, — en ook op het Verbrekingshof zullen een zeker getal magistraten het bewijs moeten leveren dat zij de Nederlandsche taal grondig kennen.

2) Het laatste punt betreft de sanktie:

De rechter zal nietigheid van ambtswege moeten uitspreken, voor alle akten opgesteld in overtreding van de nieuwe wet.

Ik heb eenvoudig voor taak deze vergadering in te leiden, — aan de vergadering uiteen te zetten waarover het gaat, — en vooral, aan te toonen dat het wetsvoorstel van de Kamer het kenmerk draagt van matiging, — van vergelijk, — van aanpassing, — van gezond verstand, — en wij vragen aan de heeren van den Senaat onze houding te begrijpen.

Het is hoog tijd dat in deze periode van economische crisis de mensen samengekomen, om datgene hoog te houden waarover wij het eens zijn, om samen,

in de mate van onze krachten, dit land leefbaar te houden.

Daarom vragen wij dat een gematigde wet onmiddellijk hare toepassing vinde, niet alleen omdat, in dit jaar 1935, het probleem van het brood onze gansche politiek beheerscht, maar ook omdat wij van oordeel zijn dat de groote kracht van onze politiek is : door-drijven en gezond verstand.

REDE VAN MR. HECTOR LE BON

Ik begroet het optreden van alle Vlamingen, hoe bont van kleur, die hier in 't gelid staan voor Vlaan-reren's heropleving, in 't gelid tegen overheerschende verbastering van het openbaar leven.

De Burgemeester heeft U gezegd hoe zijn partijge-nooten, door samenwerking van Vlaamsche en Waal-sche socialistten, het huidig princip van *Streektaal-voertaal* zijn bijgetreden als een vergelijk van vrede en rechtvaardigheid. Het wetsontwerp betreffende het Gerecht is het laatste der tetralogie : Leger, Onderwijs, Bestuur, Recht.

In het verleden, koesterden enkelen de hoop dat de oplossing van den taalstrijd lag in de versprei-ding der tweetaligheid. Het openbaar leven twee-talig : alle ambtenaren zouden beide landstalen mach-tig zijn en ieder zou bediend worden in de taal zijner keuze. — Wij hebben het failliet van die poging be-leefd, dewelke van ons volk een ras van muilezels zou gemaakt hebben, en voor dewelke het Walenland, zich bewust van eigen taal en aard, ontoegankelijk bleek.

Nochtans is het daar dat de Commissie van den Senaat ons heden wil terugbrengen. Zij wil Vlaam-sche gerechtskamers stichten te Luik, te Bergen, te Charleroi, en Fransche gerechtskamers in Brussel, Antwerpen, Gent en Tongeren. Dergelijke grap zal met evenveel lachlust in Wallonië als in Vlaanderen worden begroet.

Die theorie vindt haar oorsprong in een lang ver-vlogen verleden. Immers, vroeger strekte Vlaanderen zich uit over een groot Waalsch gedeelte, namelijk Fransch Vlaanderen en het Doorniksche. Dit alles te zamen maakte één groot tweetalig Vlaanderen uit. Zoo was het ook gelegen met het hertogdom Brabant, en zelfs in het Prinsdom Luik waren er, dank aan de bijvoeging van het land van Looz, zooveel Vlamingen als Walen. — Alsdan bestonden dan ook de Raden van Vlaanderen en van Brabant uit raadsleden die de drie talen kenden, latijn, fransk en dietsch, en in den Gerechtsraad van Luik zetelden van rechtswege Vla-mingen en Walen.

Maar de tijden zijn veranderd. Vlaanderen werd afhandig gemaakt van zijn Waalsche bezittingen, kwam los van Fransche vassaliteit, vrij van de ver-schrikkelijke taalonderdrukking der Fransche over-heersching van 1794 tot 1815, en sinds 1830 is méér dan een eeuw taal minderwaardigheid over Vlaande-ren gegaan, gedurende dewelke wij ons met verstom-ming afvroegen wie er nu eigenlijk de onafhankelijk-heid had verworven, wie hier meester was geworden, de Walen of de franskiljons, zeker de Vlamingen niet !

Sinds 1830 heerschte bij ons de regel dat de burger in dienst is van den ambtenaar, en niet de ambtenaar in dienst van den burger. Het decreet van het Voor-loopig Bewind van 16 November 1830 riep in art. 6 deze valsche vrijheid uit dat «de burgers in hunne

» betrekkingen met rechtbanken of parketten de keuze » der taal hadden, voor zooverre echter zij begrepen » werd door de rechters, door het Openbaar Minis- » terie, en door de pleitende advokaten».

Alhoewel niet als wet doorgedreven, bleef de ge-dachte van dien zoo storenden stelregel, zoo anti-democratisch als tiranniek voor ons volk, heerschen in de Gerechtszaal, en werd bekrachtigd in arresten van Brussel van 1863 (zaak Karsman) en 1873 (zaak Schoep) en later in vonnissen der Vlaamsche recht-banken, namelijk van Hasselt en Dendermonde. Het Hof van Verbreking (9 Mei 1892) legde Fransche pleidooien op in de gerucht makende incidenten door Vlaamsche pleiters verwekt. Onnoodig hier te wijzen op de gevallen De Pooter en De Laet, bijgestaan door Edmond Picard, Adolf Pauwels, Josson, Thelen en De Clercq, Schiltz en zooveel anderen.

Men moet gaan tot de wet van 4 September 1891, om, voor de eerste maal, afbreuk te zien doen aan den taaldwang van den rechter. De wet verklaarde dat de onwetendheid der taal een reden was tot wra-king van den rechter.

Toen kwam het algemeen stemrecht ; toen drong het volk naar de heerschappij die haar reeds op het papier door de Grondwet was toegekend ; maar de strijd, bijzonderlijk in Bestuur en Gerecht, woedt even geweldig voort, en we staan vandaag nog steeds in den 80-jarigen oorlog om ons heiligste rechten te veroveren.

Op rechtsgebied, gaan de amendementen der Se-naatscommissie er juist om, het werk der Kamer te verijdelen, en ons terug te leiden tot de *vassaliteit van het woord*. Zoo luidt de tekst : «De taal van het plei-dooi is vrij, behalve wanneer de rechter of de andere partij of dezer advokaat *verklaren* ze niet te verstaan». Wij zouden dan even ver staan als met het decreet van 16 November 1830, periode der meest onbeschaam-de taalvervolging, laat ons zeggen, der vernietigings-poging onzer taal door Rogier, die schreef aan Pal-merston : «al de pogingen van onze Regeering moeten er toe strekken het Vlaamsch ras te vernietigen om de versmelting van België met ons groot vaderland Frankrijk voor te bereiden», en die, als hoofd der Re-geering naderhand schreef aan Raikem, Minister van Justitie : «De eerste principen van een goed Bestuur zijn gegrondvest op het uitsluitelijk gebruik van ééne taal en het spreekt van zelf dat de eenige taal der Belgen, het Fransch moet zijn. Om dat doel te bereiken, is het noodzakelijk dat alle bedieningen, burgerlijke of militaire, toevertrouwd worden aan Walen of Luxemburgers. Op die manier, zullen de Vlamingen verplicht zijn Fransch te leeren, en zal men van lieverlede het Germaansch element in België vernielen».

Wanneer men dergelijke verschijnselen ziet terug opduiken in 1935, en mocht het in een nabije toekomst blijken dat de Belgische Senaat nog in de onmogelijkheid verkeert de volksziel te begripen en te eer-biedigen, dan moet heel ons volk verontwaardigd opstaan, en gebieden : *Achteruit ! weg ermée ! weg met den Senaat !*

* * *

Wat stelt de Commissie nog verder voor ?

Zij wil heel het arrondissement Brussel onder het-zelfde regiem stellen als de Brusselsche agglomeratie. Wat is de bedoeling ? Gaat het enkel om het opleg-gen van een gerechtelijke regeling ? Ik geloof het niet, ofschoon het inzicht, enkel van dit standpunt uit, ver-

werpelijk is, vermits de vier aldus ingepalmde kantons Vilvoorde, Assche, Wolverthem en Lennik, een zoo overwegende Vlaamsche bevolking hebben als de meest Vlaamsche kantons uit het hartje van Vlaanderen. Waarom zouden zij thans hun taalrechten verbeuren?

Echter, naar ik meen, reikt de bedoeling verder. Wat heeft men niet gewezen op eene verklaring van den heer Van Cauwelaert nopens de herovering van Brussel door de Vlamingen. Die strijd zou nochtans zeer natuurlijk zijn, vermits Brussel, Vlaamsche grond is. — Maar men heeft de bedreiging doen opzwellen tot een potsierlijken langewapper, om de aandacht af te leiden van de veroveringspoging tot verbastering. Op de meest schandelijke en huichelachtige wijze worden de Vlaamsche wetten te Brussel miskend en vertrapt. Op de meest stelselmatige wijze wordt de «volkstelling» op taalgebied naar verbastering gedreven, en nu — ofschoon de veroveringszucht van mijnheer Beulemans in de Kamer slechts ging om de gemeenten St Agatha-Berchem, Ganshoren en Evere — nu wil men de Brusselsche agglomeratie inééns uitbreiden over heel het arrondissement, tot aan de poorten van Mechelen en Dendermonde. Heden het Gerecht, morgen zal men de toepassing vragen op gebied van Bestuur en Onderwijs, en men zal het arrondissement Brussel bezetten en vermuilezelen als veroverd land.

Nogmaals, wie Vlaming, voelt geen dolksteek in het hart bij het zien plegen van zulken onbedekten diefstal van het erf zijner vaders? En wie zou zich niet opwerpen tegen die misdaad, tegen die onbeschaamde uitbreiding der Brusselsche olievlek, die tot niets anders kan leiden, ten nadeele onzer broeders, dan tot verlies van rasgevoel, volkskultuur, en volkszelfstandigheid.

Maar, Mijne Heeren, de verbastering loert niet

alleen op Brussel: in een reeds aangenomen amendement wordt verklaard dat Vlaanderen door *heel de rechtspleging* aan de rechtbank in 't Fransch wordt opgelegd, ten eerste wanneer de twee advocaten t'akkoord zijn, ten tweede, wanneer één enkel advocaat het vereischt op het voortbrengen van een kontrakt in het Fransch gesteld. Aldus worden de tweetaligen allen als Walen gerekend, en verbeuren hun recht op hun moedertaal, indien zij de onachtzaamheid of de beleefdheid begaan op een Franschen brief in 't Fransch te antwoorden.

De groothandel, met zijn Fransche facturen en contracten, zal triomfeeren; en de kleine burger zal nog steeds als te voren kunnen vervolgd en uitgeschud worden, in eene voor hem onbekende taal.

Het Kamerontwerp wordt aldus de *Wet der advocaten*, de wet der onvaderlandsche gemakzucht eener bevoorrechte caste, niet meer de wet tot vervlaamsching van het Gerecht (want de rechtbank zelve heeft maar te gehoorzamen aan het franskiljonisme der advocaten), nog veel minder de wet voor ons volk.

Maar wat totnogtoe nooit gebeurd is, wat men nooit bij een vrij en beschaafd volk zich kon indenken, is dat de *Vlaamsche advocaat* voor de *Vlaamsche rechtbank* niet meer vrij zou wezen zijn *moedertaal* te spreken! Nooit, gedurende de eeuw die verlopen is sinds 1830, nooit heeft de wetgever het gewaagd dien *schandregel* voor te schrijven dat een van beide rassen in België zou beroofd worden van het natuurrecht, — de Vlaming in Vlaanderen, de Waal in Wallonië, — zich te bedienen van zijn moedertaal, op eigen bodem, in zijn eigen huis. Dit brengt ons terug tot de tyrannie van 1794, dit brengt den Boerenkrijg in herdenking, maar men moet alle psychologie missen, nooit een Vlaamsche ziel hebben bekeken en doorgrond, om te denken dat de Vlaming van 1935 dergelijk juk zal gedooien te dragen.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE GENT.

2e Kamer. 13 November 1934.

Voorzitter: M. de Cocquéau des Mottes.

Raadsheeren: MM. Van Windkel en Fiers.

Advocaat-Generaal: M. Remy.

Pleiters: Mters Valvekens en Van Driessche.

AANSPRAKELIJKHEID. — ONGEVAL. — VAL VAN EEN STEEN. — DAAD VAN DEN MENSCH. — VEREENIGING ZONDER WINSTGEVEND DOEL, EIGENARES VAN HET COLLEGE. — VERANTWOORDELIJKHEID INGEVOLGE ART. 1386 B. W. UITGESLOTEN. — PRINCIPAAL VAN HET COLLEGE. — ORGAAN VAN DIE VEREENIGING. — HERSTELLINGSWERKEN BEVOLEN DOOR DEN PRINCIPAAL. — FOUT. — UITVOERING. — FOUT. — VERANTWOORDELIJKHEID VAN DE VEREENIGING EN VAN DEN PRINCIPAAL INGEVOLGE ART. 1382 EN 1384 B. W. en ART. 14 WET VAN 27 JUNI 1921. — EN VAN DEN PRINCIPAAL INGEVOLGE ART. 1382 B. W.

Wanneer het vallen van een steen van een schouw niet toe te wijten is aan bouwvalligheid door verzuim van onderhoud, maar aan een daad van den mensch, moet de eigenaar van het gebouw voor het ongeval door het vallen van dien steen veroorzaakt niet verantwoord worden bij toepassing van art. 1386 B. W. Nochtans, indien het ongeval toe te schrijven is aan een fout, begaan door iemand die, tegen alle regelen van voorzichtigheid in, aangesteld is door het orgaan van een vereeniging zonder winstgevend doel, kunnen de gevolgen ervan én op de Vereeniging én op het orgaan der Vereeniging gelegd worden. Wie door zijn schadelijke daad een ander civielrechtelijk verbindt, moet niettemin, op quasi-delictueel gebied, persoonlijk voor zijn schuld instaan.

- 1) Bisschoppelijke Colleges en Gestichten te Sottegem t/ Serafien Van Roockegem en ct.
- 2) Serafien Van Roockegem en ct. t/ Urbain Fizez.

Overwegende dat de hoogere beroepen samenhangend zijn;

- 1) *Wat de verantwoordelijkheid aangaat:*
Overwegende dat de bewuste schouw in het geheel

of ten deele niet is ingestort; dat geene bouwvalligheid door verzuim van onderhoud, maar wel eene daad van den mensch, den val heeft teweeggebracht van den baksteen waardoor het slachtoffer aan het hoofd werd verwond; dat het ongeval is geschied *terwijl de knecht Er. bezig was* een der zware anduinen deksteen die boven op de schouw lagen op zijn schouder te nemen; dat hier geen bloot samentreffen, maar wel oorzakelijk verband bestaat; dat het zonder eenigen twijfel de bewegingen zijn door Er. aan de deksteen medegedeeld, die een dezer het evenwicht hebben doen verliezen, met het ongelukkig gevolg dat die deksteen viel en in zijn val den baksteen meesleurde welke Van R. heeft getroffen;

Overwegende dat artikel 1386 B. W. ter zake dus geen toepassing vindt en de «Bisschoppelijke Colleges en Gestichten» *als eigenares van het gebouw* voor het ongeval niet moet verantwoorden;

Overwegende dat gezegde vereeniging gansch het economische beheer van het College in handen heeft; dat waar de principaal, voor wat het onderwijs, de opvoeding en de tucht in het gesticht aangaat, onder het gezag staat van de geestelijke overheid, die hem heeft benoemd, hij, daarentegen, voor wat de stofelijke belangen betreft, optreedt *als lid en orgaan* der «Bisschoppelijke Colleges» en dan ook binnen den kring zijner bevoegdheid, deze vereeniging zoowel door zijne ongeoorloofde, als door zijne rechtmatige handelingen verbindt;

Overwegende dat het gevaarlijke van eene herstelling waarbij, van op eene ladder, zware stukken arduin moeten weggenomen worden van eene op de nok van een gebouw staande schouw, in het oog valt; dat de meest elementaire voorzichtigheid gebiedend voorschreef dit werk enkel door vakmannen te laten uitvoeren; dat de principaal eene fout heeft begaan door die uitvoering aan de gewone dienstknachten van het gesticht toe te vertrouwen;

Overwegende verder dat het klaarblijkend in naam van meergemelde vereeniging is dat de principaal de dienstknachten van het College aanneemt, hun onderrichtingen geeft en hunne werkzaamheden regelt en bewaakt; dat derhalve niet de principaal zelf, maar wel de «Bisschoppelijke Colleges» als *committente* verantwoordelijk is voor hunne daden;

Overwegende dat op grond dezer bewijsvoering beroepster te recht wordt aangesproken zoo wegens de fout van den principaal (art. 1382 B. W. en art. 14 wet van 27 Juni 1921), als wegens de onvoorzichtigheid van den knecht (art. 1384 B. W. en art. 14 wet van 27 Juni 1921);

Overwegende, anderzijds, dat wie door zijne schadelijke daad een ander civielrechtelijk verbindt, niettemin, op quasi-delictueel gebied, persoonlijk voor zijne schuld moet instaan, dat de verantwoordelijkheid van gedaagde F. dus geen twijfel lijdt;

Overwegende, ten slotte, dat geene schuld op het slachtoffer zelf rust; dat bijaldien aan het personeel in 't algemeen was verboden op het dak te gaan, dit verbod toch niet kon gelden waar aan een der knechten uitdrukkelijk een werk *op het dak* was bevolen en die knecht zich hiertoe door het slachtoffer liet helpen; dat dus geen gedeelde verantwoordelijkheid bestaat;

2) Wat de schade betreft zonder belang.

Om deze redenen,

Het Hof,

Gehoord den heer Advocaat-Generaal Remy in zijn advies, voegt de zaken, ingeschreven onder nummer 19640 en 19712 der algemeene rol, bijeen;

Verklaart de oorspronkelijke hooger beroepen en het tegenberoep ontvankelijk en, rechtdoende, vernietigt het beroepen vonnis van 15 Maart 1933, in zooverre het beslist dat het litigieuze ongeval is toe te schrijven aan de gedeeltelijke instorting van het gebouw, toebehoorend aan de vereeniging zonder winstgevend doel «Bisschoppelijke Colleges» en Gestichten van het rechtelijk arrondissement «Aude-naerde»;

Bevestigt, op de hierboven uiteengezette gronden, en niet op diegene waarop de eerste rechter heeft gesteund, de beschikking van zelfde vonnis waarbij gezegde vereeniging verantwoordelijk wordt verklaard voor het ongeval waarvan Albert Van R., het slachtoffer is geweest te Geeraardsbergen, den 7 November 1930; doet dit vonnis verder te niet voor zooveel het gedaagde F., buiten zaak heeft gesteld; verbeterende op dit punt, en doende wat de eerste rechter had behooren te doen, verklaart gedaagde F. medeverantwoordelijk voor bewust ongeval, zegt gevolglijk voor recht dat gedaagde F. benevens meergemelde vereeniging voor het geheel, tot herstel der veroorzaakte schade is gehouden, en..... (vervolg zonder belang).

CORRECTIONNEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN

7e Kamer. — 15 December 1934.

Voorzitter : M. Van Geyt.

Openbaar Ministerie : M. Dyckmans.

INMENGING MET OPENBARE AMBTEN. — RIVIERLOODS. — PRIVAAT RIVIERLOODS. — WAARNEMING VAN AMBT. — GEEN TOEPASSING VAN ART. 227. S. W. B.

Een privaat rivierbovenloods die diensten bewijst welke bij het ambt van openbaar rivierloods behooren, maakt zich niet plichtig aan inlating met openbare ambten daar deze dienst, hoewel voorbehouden aan een zekere categorie personen, door het Staatsgezag aangeduid, niet van aard is een delegatie van het Staatsimperium teweeg te brengen.

Op. Min. t/ D.

Beticht van te Antwerpen, zelfde kanton, den 19 April 1934 :

Zich met de openbare burgerlijke of militaire ambten namelijk met het ambt van loods op de Schelde te hebben ingelaten.

Gezien de stukken van het onderzoek;

Gehoord de verklaring van de getuigen;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch;

Gehoord de befichte in zijne middelen van verdediging;

Aangezien het niet bewezen is noch beweerd was dat betichte zich zou hebben doen doorgaan als bekleed met een openbaar ambt;

Aangezien hem enkel verweten werd aan den Kapitein van het Stoomschip «Ragné», tusschen Antwerpen en Vlissingen de diensten bewezen te hebben die gewoonlijk door eenen loods worden verricht, te

zeggen raadgevingen te hebben verstrekt nopens den te volgen koers;

Aangezien deze daad, die overigens door betichte bekend werd, wel is waar behoort tot den kring van diegenen die krachtens de wet uitsluitend zijn voorbehouden aan zekere categorie van personen, door het Staatsgezag aangeduid, doch niet tot diegene waardoor gezegde personen deelnemen aan de uitoefening van de openbare macht;

Aangezien betichte zich dus niet heeft plichtig gemaakt aan inmenging in een openbaar ambt in den zin van art. 227 S. W. B. (vergelijkt Garraud deel IV nr 52);

Aangezien het dus niet bewezen is dat hij zich heeft plichtig gemaakt aan de feiten hem in de betichting ten laste gelegd.

Om deze beweegredenen,

Rechtdoende bij tegenspraak;

Spreekt de Rechtbank den betichte vrij en stelt hem buiten zaak, zonder kosten;

Aldus gevonnist te Antwerpen in openbare zitting van 15 December 1934.

Aanwezig de heeren:

Van Geyt, rechter;

Dyckmans, substituut van den Procureur des Konings;

Van Bouwel, griffier.

Nota. — Art. 227 van het Strafwetboek schijnt ons inderdaad op het ambt van loods niet toepasselijk.

Weliswaar heeft het loodswezen al de karakters van een openbaren dienst (Pandectes Belges V° Pilotage, Nrs 28 & 30), maar het ambt van den loods is niet van aard om eene delegatie van het Staatsimpe-rium teweeg te brengen, hetgeen vereischt is opdat art. 227 toepasselijk weze (Cf. Bruxelles, 25 avril 1925, Revue de Droit pénal 1925, u. 588).

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE BRUGGE

29 Mei 1934.

Voorzitter: M. Vandeputte.

Referendaris: M. Maertens.

Pleiters: Mters Dewulf en Boddaert.

VERKOOP. — GEEN FACTUUR OPGEMAAKT DAN LANG NA DE LEVERING. — BELANG DER FISKALE VEREISCHTEN. — VERKOOP. — BEWAARSTELLING. — VOORTVERKOOP.

De belastingswetten van openbare orde zijnde, is het te vermoeden dat er geen zuivere koop bestaat, wanneer er slechts maanden na de levering een factuur van koop werd opgemaakt.

De bewaarsstelling van koopwaren verandert onmiddellijk in een verkoop, zoohaast de bewaarder ze voortverkoopt.

Van Torre t/ Cattoor.

Aangezien eischer de betaling van 3867.50 frank opvoert voor slotsom van den koopprijs van waren op 23 Januari en 20 Februari 1930 geleverd;

Aangezien verweerder beweert dat hij deze waren ontving om ze voort te verkoopen en dat hij in Februari en Juni 1930, 2500 fr. betaald heeft, bedrag van de verkooppingen die hij had kunnen doen;

Aangezien partijen het eens zijn dat eischer slechts op 24 September 1930 een factuur van verkoop gezonden heeft; hetzij 8 en 7 maanden na de levering en omtrent 2 maanden voor het geding, factuur alhier niet voortgebracht;

Dat het niet bewezen is dat verweerder ertegen verzet gedaan heeft vóór het inspannen van deze vordering;

Aangezien het art. 52 der wet van 28 Augustus 1921 beveelt dat er een factuur zal opgesteld worden voor elke overdracht van koopwaren, dat het art. 53 Nr 2 beveelt dat er een factuurboek door de kooplieden zal gehouden worden waarop elke factuur van uitlevering zal geboekt worden en dat de helft der plakzegels zal dragen;

Aangezien de belastingwetten van openbare orde zijn;

Aangezien het te vermoeden is dat eischer een factuur zou opgesteld hebben indien er een zuivere koop gesloten geweest was, en ze op zijn factuurboek zou gesteld hebben met de noodige zegels;

Dat indien hij slechts zoolang na de levering een factuur opgemaakt heeft het te vermoeden is dat verweerder slechts een lastgeving kreeg om de waren voort te verkoopen zooveel te meer dat eischer zijn factuurboek niet voorlegt;

Aangezien de bewaarsstelling of consignatie van waren echter onmiddellijk veranderd wordt in een koop, zoohaast de bewaarder ze voortverkoopt heeft;

Aangezien verweerder dus moet rekenschap geven van zijne lastgeving en gebeurlijk de onverkochte waren teruggeven;

Om deze redenen de Rechtbank vooraleer te wijzen, benoemt den Heer de Groote, met last vast te stellen hoeveel cheikels er over blijven van 824 kgr. die aan verweerder geleverd werden en hoeveel napels garen van de geleverde 2 1/2 kgr.;

Om nadien door partijen gepleit en door de Rechtbank gewezen te worden als naar rechten;

Vonnis uitvoerbaar bij voorraad en zonder borg, niettegenstaande elk verhaal;

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ST. NIKLAAS.

1 December 1934.

Voorzitter: M. De Cleene.

Rechters: MM. Verschuren en Venbeke.

Referendaris: M. L. Thuysbaert.

Pleiters: Mters Herbert, De Pesseroey en Delvoye.

WISSELS. — WISSELRUITERIJ. — SCHADE. — VERANTWOORDELIJKHEID VAN DEN MEDEPLICHTIGE GETROKKENE.

Degene die erin toestemt dat op hem wissels getrokken worden voor bedragen die hij niet verschuldigd is, en die aldus er toe bijdraagt om aan den trekker een schijnbaar krediet te verschaffen, is aansprakelijk, tegenover den discontonemer, voor de schade door dezen geleden.

B. H. W. t/ B. en D.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 3 October 1934;

Aangezien de vraag strekt ten einde «gedaagde,

zich te zien en hooren verwijzen om aan de aanlegster te betalen, ten titel van schadevergoeding, voor de redenen uiteengezet in de inleidende dagvaarding, de som van fr. 125.734.65 met de wettelijke intresten sedert de onderscheidene datums van protest op ieder der wissels, zij op fr. 21.065.20 sedert 2 Mei 1933, op fr. 23.167.33 sedert 2 Mei 1933, op fr. 23.125.65 sedert 17 Mei 1933, op fr. 24.112.30 sedert 17 Mei 1933, op fr. 34.062.15 sedert 2 Juni 1933; dit alles met de rechterlijke intresten en de kosten des gedings; bij vonnis uitvoerbaar bij voorbaat, niettegenstaande verzet en beroep en zonder borgstelling»:

Gezien de geregistreerde dagvaarding van 6 October 1934:

Aangezien de vraag strekt ten einde: «te hooren bevelen dat gedaagde zal moeten tusschenkomen in de rechtsvordering die voor de Rechtbank aanhangig is tusschen de Bank voor Handel en Nijverheid, naamloze vennootschap te Kortrijk en den heer Paul Baetens, nijveraars te Saint-Germain-en-Laey (Frankrijk); dat gedaagde alle vervolgingen zal moeten staken tegen den eischer in tusschenkomst; zooniet, dat in geval van veroordeeling van laatstgenoemde, hij zal gehouden zijn, door hetzelfde vonnis, alle veroordeelingen te kwijten en eischer in tusschenkomst te vergoeden voor alle veroordeelingen die zouden kunnen uitgesproken worden tegen hem in voordeel van de Bank voor Handel en Nijverheid, in hoofdsom, intresten en kosten; deze der huidige vordering inbegrepen, onder voorbehoud van alle rechten van eischer in tusschenkomst, namelijk op schadevergoeding»;

Wat de hoofdvordering betreft:

Aangezien de aanlegster, tot staving harer vordering, aanvoert dat zij draagster is van vijf wissels, voor een gezamenlijk bedrag van fr. 125.532.65 welke zij aan trekker J. Delvenne, te Moescroen, heeft gediscoteerd; dat deze vijf wissels geprotesteerd werden tegen Mr Paul Baetens, nijveraars, te Saint-Germain-en-Laey (Frankrijk), verweerder; dat deze wissels de laatste zijn van eene reeks schoorsteen- of ruitrijwissels; dat verweerder, die zijn medehulp verleent heeft om haar te bedriegen, verantwoordelijk is voor de schade die zij heeft geleden;

Aangezien de rechtsvordering tot grondslag heeft art. 1382 van het B. W., dat bepaalt dat «elke daad van den mensch, die aan een ander schade veroorzaakt, dengene verplicht, door wiens fout de schade is ontstaan, dezelve te herstellen»;

Aangezien het blijkt uit deze beschikking dat de wettelijke verantwoordelijkheid veronderstelt: 1° eene ongeoorloofde daad of de schuldige tekortkoming aan eenige verplichting; 2° het bestaan van schade; 3° het oorzakelijk verband tusschen schade en schuld;

Aangezien de aanlegster moet bewijzen dat, in het onderhavige geval, deze drie voorwaarden voorhanden zijn;

Aangaande de schuld:

Aangezien eene sinds lang gevestigde rechtspraak beslist dat degene, die er in toestemt dat op hem wissels getrokken worden voor bedragen die hij niet verschuldigd is en die, aldus, er toe bijdraagt om aan den trekker een schijnbaar en bedrieglijk crediet te verschaffen, zal instaan, tegenover den discontenemer, voor de schade welke deze laatste zal geleden hebben;

Dat, immers, de betrokkene, door te gedoogen dat op hem wissels getrokken worden, dan wanneer de

trekker geen of slechts onvoldoende fonds bezorgde, door het betalen dezer wissels op den vervalldag of ze te laten betalen door den trekker en dit zonder den disconto-nemer te verwittigen dat complaisancepapier werd uitgegeven, de disconteerende Bank in de meening laat dat tusschen hem en den trekker werkelijke en ernstige transactie's werden afgesloten; dat hij, dusdoende, de bank in dwaling brengt nopens de gegoeheid van den trekker en, tegenover den disconto-nemer, een fout begaat voor dewelke hij instaat ingevolge art. 1382 van het B. W.; dat het de plicht is van den betrokkene, die weet dat op hem denkbeldige wissels getrokken worden daar wien het ook zij, en, voorzeker, als de trekker een handelaar is met wien hij handelsbetrekkingen heeft, te verklaren, hetzij aan den incasseerder, hetzij aan den houder zelf dat hij niets verschuldigd is aan den trekker, en de wissels te laten protesteeren; zooniet, moet de betrokkene beschouwd worden als hebbende, wetens en willens of, minstens, door onvoorzichtigheid, de fictieve circulatie in de hand gewerkt en, diensvolgens, een medewerking verleend zonder dewelke de houder geen schade had geleden (Staes. Les effets de complaisance, 1934, bl. 160 en volg.; Brugge, 12 dec. 1895, P. P. 1896, 1334; Ber. Gent, 23 Jan, 1907, Pas. 11, 263; Ber. Brussel, 20 Mei 1908, Pas. 1908, 11, 240; Ber. Luik, 16 Jan 1923, Pas. 1923, 11, 125);

Aangezien verweester tegenwerpt dat het niet beezen is dat er door Delvenne, fictieve wissels werden getrokken;

Aangezien het noodig blijkt, alvorens ten gronde te vonnissen, een deskundige te gelasten met de opdracht: 1° vast te stellen het bedrag der wissels voor dewelke de trekker geen of slechts onvoldoende fonds bezorgde; 2° te onderzoeken of er omstandigheden geweest zijn, als zijn: de wanverhouding tusschen het bedrag en het aantal der door Delvenne op verweerder getrokken wissels en den zakenomvang tusschen deze twee personen, of welkdanige andere omstandigheden ook, die het argwaan van de disconteerende bank hadden moeten wekken en haar doen besluiten, van den betrokkene, de aanneming der wissels te eischen; zoodat dit verzuim haar als fout moet aangerekend worden, met als gevolg dat ook op de aanlegster een deel der verantwoordelijkheid zou wegen; gebeurlijk, het aandeel der Bank in de verantwoordelijkheid te bepalen; 3° rekening houdende met den uitslag van zijn onderzoek nopens de twee eerste punten, de schade te begrooten, door de schuld van den verweerder, aan de disconteerende bank berokkend;

Wat betreft de oproeping in vrijwaring:

Aangezien de eisch in tusschenkomst, in ieder geval, dient afgewezen te worden;

Ofwel is de hoofdvordering ongegrond en dan vervalt de oproeping in vrijwaring van zelf;

Ofwel is de hoofdvordering gegrond en is het beezen dat het maken van gelegenhedspapier voor doel had den trekker een verzonnen crediet te verschaffen en, aldus, het publiek, en meer bepaaldelijk, de disconteerders te bedriegen, en dan zijn deze handelingen strijdig met de goede trouw en de eerlijkheid die alle handelsverrichtingen moeten beheerschen;

Dat hieruit volgt dat, de door den betrokkene, op zich genomen verplichting een onzedelijke oorzaak heeft, die nooit tot eenigen rechtseisch aanleiding kan geven (B. W., art. 1131 en 1133; Staes. Les effets de

complaisance, bl. 61 en volg.; Fredericq, Beginselen van het Belg. Handelsrecht, d. 1 bl. 342; Bruss. 16 Maart 1910, Pas. 1910, II, 196 en 28 febr. 1913, ibid, 1913, II, 294; Antw. 21 Nov. 1916, Pas. 1917, III, 138);

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle verdere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, alvorens ten gronde te vonnissen, benoemt in hoedanigheid van deskundige, den heer Honoré Bruwiere, nijveraars te St Niklaas, met de opdracht hiervoren in het vonnis omschreven en dewelke moet beschouwd worden als zijnde alhier herhaald; zegt dat de deskundige den door de wet voorgeschreven eed zal afleggen in handen van den heer voorzitter der Rechtbank, ten ware hij daarvan door partijen werd ontslagen; beveelt aan partijen alle boeken, briefwisseling en andere bescheiden mede te deelen, dewelke de deskundige zal opvorderen tot vervulling zijner opdracht; gelast den deskundige een omstandig en met redenen omkleed verslag van al zijn bevindingen op te stellen; om na nederlegging daarvan, door partijen te worden gepleit en door de Rechtbank gevonnist als naar rechten;

Verklaart den eisch tot tusschenkomst noch ontvankelijk, noch gegrond; verwijst eischer in vrijwaring in de kosten van zijnen aanleg, de overige kosten voorbehouden blijvende;

Verwijst de zaak naar den algemeenen rol.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN.

22 October 1934.

Voorzitter: M. Van Kerckhoven.

Referendaris: M. Noppe.

Pleiters: Mters Claessens en Hebbelynck.

BEWIJS. — GEDINGBESLISSENDEN EED. — SAMENGESTELD. — ONTKEND EN ERKEND GEDEELTE. — NIET OPGELEGD.

Een samengestelden gedingsbeslissenden eed, die tegelijkertijd een erkend en een ontkend bestanddeel inhoudt, mag niet opgelegd worden, vermits de verweerder in de onmogelijkheid zou vertoeven den eed in zijn geheel af te leggen zonder door dit feit zelf een valsche verklaring af te leggen nopens het eerste door hem erkende bestanddeel.

Ringer t/ Lemberger.

Aangezien verweerder met voordeel der onverdeeldheid zijner bekentenis verklaart in den loop van het jaar 1919 van aanlegger een som van 20.000 Deutsche marken te leen ontvangen te hebben, naar deze sindsdien teruggestort te hebben aan aanlegger;

Aangezien verweerder daarenboven uitdrukkelijk verklaart dat er nooit overeengekomen werd dat die 20.000 Deutsche marken omgezet werden en terug betaald moesten worden in Nederlandsche gulden à rato 31 Nederlandsche gulden de 100 R. M.;

Aangezien aanlegger den volgenden gedingbeslissenden eed aan verweerder opgedragen heeft:

« Je jure qu'il n'est pas vrai que dans le courant » de l'année 1919 à Scheveninge Monsieur Ringer » m'ait prêté une somme de 20.000 M., à raison de » Flor. 31 les 100 Mks pour commencer une affaire » de bonneterie ou une affaire similaire avec pro- » messe de rendre le plus rapidement possible les mon- » tants prêtés.

» Je jure qu'il n'est pas vrai que j'aie promis à Mr. » Leon Ringer, de lui rendre en tous cas ce montant » à l'occasion de mon mariage, et, notamment devant » Monsieur Hoffman, que je devrais cette somme de » 20.000 Mks. à Mr. Leon Ringer».

Aangezien de opgelegde eed in zijn eerste en bijzondere alinea, twee wel van elkander onderscheidelijke voorstellen inhoudt (namelijk): 1e Leening van een bedrag van 20.000 Mark door aanlegger aan verweerder, en 2e zulks à rato 31 Nederlandsche gulden de 100 Mark, waarvan het 1e juist erkend wordt door verweerder en 2e in tegendeel ontkend wordt;

Aangezien zulkdanig samengestelden eed, tegelijkertijd een erkennend en een ontkennend bestanddeel inhoudende, niet mag opgedragen worden, vermits verweerder in de onmogelijkheid zou vertoeven den eed in zijn geheel af te leggen zonder door het feit zelf een valsche verklaring af te leggen nopens het eerste door hem erkende bestanddeel (Beroep. Brus. 7 Maart 1929, Pas. bl. 97; Charleroi, 23 April 1862; Cl. en B. II blz. 72; Brus. 10 December 1884, P. A. 85.11, bl. 53);

Aangezien overigens de laatste alinea van den opgedragen eed een feit betreft dat geen gedingbeslissend karakter heeft, vermits aanlegger in het formulier van den eed geen tijdbepaling opgeeft en dat het derhalve mogelijk is dat bedoelde bekentenis door verweerder aan den heer Hoffman gedaan zou geworden zijn op het oogenblik dat de door verweerder beweerde teruggave nog niet geschied was;

Aangezien overigens in tweede besluitselen aanlegger schijnt af te zien van het opdragen van bovengemelden eed en voorstelt zelf een eed af te leggen; Aangezien verweerder geen gedingbeslissenden eed aan aanlegger opdraagt;

Aangezien de voorwaarden door art. 1367 B. W. voor het afleggen ambtshalve door de Rechtbank van een eed aan een der litigieuze partijen ter zake niet verenigd zijn;

Aangezien derhalve bij ontstentenis van bewijs de eisch strekkende tot betaling van beweerde ontleende som van 6,200 gulden ongegrond moet verklaard worden;

Aangezien in ondergeschikte orde, aanlegger de veroordeeling vraagt van verweerder tot terugbetaling van 20.000 Deutsche marken.

Maar aangezien de eisch aldus gewijzigd, gezien de bewoording der geboekte inleidende dagvaarding welke alleen handelt over Nederlandsche gulden zonder eenige vermelding van Deutsche marken, valt buiten de grenzen van onderhavigen aanleg en dus onontvankelijk is.

Om deze redenen,

De Rechtbank alle besluiten verwerpende, verklaart den eisch ongegrond in zooverre strekkende tot betaling van 6200 Nederlandsche gulden met vertoefintresten, verklaart hem onontvankelijk in zooverre strekkende tot betaling eener som van 20.000 Deutsche marken, wijst aanlegger af en veroordeelt hem tot de kosten.

VREDEGERECHT TE HERZELE.

29 Oogst 1934.

Vrederechter : M. de l'Arbre.

Pleiters : Mters Van Driessche, Van der Meeren en
Van der Maeren.

UITWEG. — KORTE WEG OF MINST SCHADELIJKE WEG? — INACHTNEMING VAN HET VOORDEEL VAN HET LANDBOUWBEDRIJF. — ART. 683 EN 684 B. W.

In zake uitweg moet de bezorgdheid om de minst mogelijke schade te berokkenen de overheerschende gedachte zijn van de rechtbank.

Wanneer een uitweg reeds bestaat dan betaamt het dat de nieuwe dienstbaarheid van uitweg gelegd worde op dat erf, zelfs als de afstand alsdan langer is en niet op het aanpalende erf, tot heden vrij van uitweg te moeten leveren.

P. d. l. C. t/ J. C. en C. D. M.

Gezien de inleidende dagvaarding, in date 13 April 1934, n° 2549 der rol;

Gezien de inleidende dagvaarding, in date 23 Juni 1934, nr 2570 der role;

Gelet op ons vonnis, in date 4 Oogst 1934, de gedingen samenvoegend en een bezoek ter plaats, bevelend;

Gelet op ons verslag van bezoek ter plaats, hetwelk geschiedde, den 8 Oogst 1934 (geboekt);

Aangezien het bezoek ter plaats, zonder aarzeling, doet besluiten, dat de uitweg, ten bate van het ingesloten perceel nr 626a van de aanleggers, de la Croix, dient genomen op perceel nr 625a en b van De Meyer, en niet op het perceel nr 494b van Callebaut;

Aangezien, weliswaar, het perceel van Callebaut enkel 120 meters lengte heeft; terwijl dat van De Meyer er 135 telt; maar het perceel van Callebaut, komende aan den aardweg, heeft enkel 13 meters 30 cent. breedte; terwijl dat van De Meyer, komende op den steenweg van Aalst, 61 meters breedte beslaat; nu, drie meters breedte afnemen van 13 meters 30 cent., is de partij schenden, indien men ze beschouwt als te bewerken grond en is een erg feit, wanneer men ze beschouwt als bouwgrond, zij is gelegen aan eenen buurtweg van 33 meters; integendeel, drie meters afnemen van 61, is, op eerste zicht, niet zichtbaar en is van weinig tel voor de gaafheid van zulk breed perceel, 't zij als landelijke grond, 't zij als bouwgrond;

Aangezien, volgens de aloude rechtsleer en den geest van den wetgever van het Burgerlijk Wetboek, moet, in zake uitweg, (art. 683 en 684) de bezorgdheid, om de minst mogelijke schade te berokkenen, het overheerschend gedacht zijn van de rechtbank (rekvisitorium van den Eersten-Advocaat-Generaal Edmond Janssens, het Arrest van het Hof van Verbreking, in date 9 Juli 1914, voorafgaande, Journal des Juges de Paix, 1915 blz. 205);

Aangezien de omstandigheid, dat het, in huidig geval, te schadelijk zoude zijn, drie meters te ontnemen aan eene partij van enkel 13 meters 30 cent., op haar eigen, een doorslaande rede zoude zijn, om den uitweg te nemen over de andere veel bredere partij lands, maar, dat andere ernstige omstandigheden, ter plaats bevonden, bijkomen;

Aangezien het perceel 625a en b, waarop we den gevraagden uitweg leggen, reeds eenen uitweg geeft aan de, in feite, ingeslotene partij gronds nr 631a, aan De Meyer ook toebehoorende, evenals perceel 625a en b.;

Dat, dusvolgens, werkelijk, de toestand van partij 625 a en b, niet zal verergeren, wanneer ze daarbij uitweg zal verleenen aan perceel 626a; wat uitmaakt: groote schade aan perceel 494b van Callebaut, moest perceel 626a er over lossen; geen bijkomende schade voor haar, wanneer de partij 625a en b van De Meyer los verleent aan den ingesloten eigendom van de aanleggers de la Croix;

Aangezien de burgerlijke rechtbank van Narbonne, den 27 Februari 1901, het gezond verstand in rechtswaarheid omgezet heeft, toen ze volgender wijze uitsprak: «wanneer reeds op een perceel eene dienstbaarheid van uitweg bestaat, dan betaamt het dat de nieuwe dienstbaarheid van uitweg gelegd worde op dezen grond, zelfs als de afstand langer is». (Rec Somm. jur. fr. 1901 blz. 434 nr 2777 en Journal des Juges de Paix 1901, blz. 409);

Aangezien, weliswaar, in rechte, De Meyer, heden-daags, geene erfdienstbaarheid op zijn eigen goetd toestaat, ten bate van een onder hem toebehoorend erf; doch, praktisch gesproken, de uitweg, waarvan we klaarblijkend de teekenen gezien hebben op het erf 625a en b, van De Meyer, brengt, nu reeds, eene schade aan dat perceel, hetwelk maar weinig grootere schade zal hebben, wanneer er zal overgelost worden, ten bate van partij 625a;

Aangezien, eindelijk, het landbouwbedrijf ook beter zal gediend worden: 1e) met den los toe te staan, derwijze, dat hij uitkome op een gekasseide baan, wat het geval is, wanneer hij loopt over het perceel van De Meyer en niet wanneer hij loopt over een perceel zonder helling, wat het geval is met het land van De Meyer en niet met datgene van Callebaut.

(Vervolg, zonder rechtskundig belang).

VREDEGERECHT TE GENT

1e Kanton. — 4 Januari 1935

Pleiters : Mters Butaye en Raes.

HUUROVEREENKOMST. — KONINKLIJK BESLUIT VAN 31 OCTOBER 1934. — TOEPASSING.

Het koninklijk besluit van 31 October 1934, op de huurovereenkomsten is van uitzonderlijken aard en dient dan ook in beperkenden zin uitgelegd.

Het is niet van toepassing op een huurovereenkomst begrepen in een meervoudige overeenkomst.

V. S. t/ B.

Gezien de geregistreerde dagvaarding van deurwaarden Mentor Maryns, te Gent, in date van 28 December 1934;

Aangezien de vraag strekt tot het hooren zeggen voor recht dat de huishuur der huizen gelegen te Gent: 1° St Lievenstraat N° 125 zal gebracht worden op de prijs van: twee honderd vijf en veertig frank per maand; 2° Lange Kregelstraat, N° 69, op de som

van : honderd en vijf frank per maand, dit ingevolge art. 9 der wet van 31 October 1934;

Zich verders de verweerder te hooren veroordeelen tot de kosten des gedings.

Ter zitting van heden, 4 Januari 1935, verschijnen de raden der partijen en worden aanhoord in hunne besluitselen en de Rechtbank, na de debaten gesloten te hebben verklaard, verleent, staande de zitting, volgend vonnis :

Overwegende dat de verschillende overeenkomsten : verhuur van twee huizen, overname van een vischwinkel, verhuur van diensten, belofte van zich te onthouden van oneerlijke mededing, aangegaan denzelfden dag door de partijen, en ineens en samen vastgesteld in dezelfde akte, in dit onderhavig geval uit wille der wederzijdsche bedoeling der partijen een ondeelbaar geheel uitmaken; dat de prijs gesteld voor de verhuring en voor de overname in zulk erg verband staan dat het een bedrag noodzakelijk invloed op het ander heeft uitgeoefend;

Overwegende dat het K. B. van 31 October 1934 ontgensprakelijk een uitzonderingswet is;

Dat het slechts toepasselijk is aan bepaalde huurovereenkomsten; dat het naar scherpheid van rechten dient uitgelegd en toegepast; dat de bepalingen van het K. B. dus niet in aanmerking kunnen worden genomen, wanneer het gaat over eene meervoudige (complexe) overeenkomst waarvan het voorwerp zich niet uitsluitend beperkt tot eene verhuring.

Om deze redenen, de Rechtbank, rechtdoende tegensprakelijk :

Verklaart de vordering niet ontvankelijk, — ontzegt eischer zijne vordering.

VREDEGERECHT VAN LEUVEN.

2e Kanton. — 13 Augustus 1934.

Plaatsvervangend Vrederechter : M. Jan Huyberechts.
Pleiter : Mter Vranckx.

WEDERZIJDSCHE RECHTEN EN PLICHTEN DER ECHTGENOOTEN. — ART. 214. — WET VAN 20 JULI 1932. — MACHTIGING TOT LOONTREKKING AAN DE VROUW. — WERKLOOSHEID VAN MAN. — VRAAG TOT ONTSLAGING. — ART. 214. — FEITELIJKE ONMOGELIJKHEID VAN LOONONTVANGST. — EISCH ZONDER VOORWERP.

Wanneer de vrouw gemachtigd werd om bij uitsluiting van haar man een deel van zijn loon in ontvangst te nemen en achteraf de man werkeloos valt, dan is er geen reden om ontslag van der verplichting te verleenen, daar het vonnis toch onmogelijk is uitgevoerd worden en de eisch dienvolgens onder voorwerp is.

G. Spruyt t/ E. Van Bellingen.

Gehoord partijen in hare middelen en besluiten; Aangezien aanlegger rekwest neerlegde, teneinde, krachtens art. 214 f. van het B. W. (wet van 20 Juli 1932), ontslag te bekomen van zijn tusschenkomst, ten bedrage van 200 fr. per maand, in de behoeften van het huishouden; dat de vraag gesteund is op het feit, dat aanlegger, vroeger werkzaam in de «Biscuiterie Nationale Belge», te Leuven, thans werkeloos is, wanneer de vrouw werk heeft gevonden;

Aangezien uit de bestanddeelen der zaak blijkt, dat aanlegger sedert 20 Juli 1934 werkeloos is, en steun geniet van het Werkloozenfonds.

Aangezien bovendien aanlegger verklaart, bij zijn ouders in te wonen, een kind ten laste te hebben, en een steun van 90 fr. per week te genieten van het Werkloozenfonds;

Aangezien verweester van haar kant bekend, insgelijks bij haar ouders te wonen, het tweede kind ten haren laste te hebben, en als werkvrouw 400 frank per maand te verdienen.

Aangezien, in rechte, de vraag strekt tot omvorming van een vonnis door onze Rechtbank uitgesproken in dato van 14 November 1933, en waarbij aanlegger veroordeeld werd, tusschen te komen in de behoeften van het huishouden, in de verhouding van 200 fr. in de maand.

Aangezien door het huidige rekwest, ontslag wordt gevraagd dezer verplichting, om reden de toestand van partijen geldelijk veranderd is, en namelijk omdat aanlegger, die vroeger ongeveer 700 frank per maand verdiende, thans slechts 90 fr. steun per week ontvangt.

Aangezien dient gezegd, dat de wet van 20 Juli 1932, in art. 214 en volgende, niet een onderhoudspensioen toekent, maar alleenlijk een der partijen dwingt tusschen te komen in de noodwendigheden van het huishouden en dat, om zulks te bereiken, de belanghebbende partij, bij uitsluiting van de andere partij machtiging bekomt, het loon of ander inkomen, deze laatste toekomende, te ontvangen.

Aangezien in het huidige geval, al kan het niet betwist worden, zooals hiervoren gezegd, dat de toestand der partijen veranderd is, het nochtans maar mogelijk zou zijn, aanlegger van verdere verplichtingen te ontslaan, indien hij steeds werkzaam was bij denzelfden werkgever; dat immers de machtiging aan verweester verleend, slechts draagt op de som van 200 fr. per maand, aan aanlegger door de «Biscuiterie Nationale Belge» verschuldigd, voor geleverd werk.

Aangezien vanaf het oogenblik dat aanlegger geen loon meer ontvangt van den betrokken werkgever, het ook niet mogelijk is aan verweester, bij uitsluiting van haar man, bedoeld loon te ontvangen; dat dus het vonnis van 14 November 1933 op dit oogenblik niet kan worden uitgevoerd, en dat bijgevolg de aanvraag om in de toekomst te ontsnappen aan de verplichting om tusschen te komen in de behoeften van het huishouden, voorkomt als zijnde zonder voorwerp of doel (défaut d'objet).

Om deze redenen,

Wij, Plaatsvervangend Vrederechter van het tweede kanton Leuven, recht doende tegensprekelijk :

Zeggen voor recht dat de vraag niet gegrond is, bij gemis aan voorwerp;

Veroordeelen aanlegger om de kosten te betalen, beloopende op veertien frank.

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

WETGEVING

Koninklijk besluit van 13 Januari 1935 waarbij toelating wordt verleend tot het instellen van een economische reglementering van de voortbrenging en de verueeling.

Voordracht aan den Koning.

Sire,

De regering heeft de eer van Uwe Majesteit het ontwerp aan te bieden van een besluit bedoeld om onder de Belgische voortbrengers van éénzelfde nijverheid de vertrouwvolle en doelmatige samenwerking te vestigen welke om reden der crisis eene onafwendbare noodzakelijkheid is geworden.

Daardoor acht de regering niet zich te begeven op den weg der geleide economie maar wel de kwalen te heelen welke voortspruiten uit een overdreven individualisme, dat in sommige gevallen reeds ernstige hinderpalen heeft gelegd op de wegen van onze uitvoerbedrijvigheid en dat wel eens de vruchtbaarste onzer internationale ruilverrichtingen in gevaar brengt.

Inderdaad, de crisis heeft de voorwaarden van de internationale handelsbedrijvigheid gewijzigd; het afsluiten van vergelijkingen tusschen groepeerings zijn meermaals onmisbaar voor de tenuitvoerlegging der internationale overeenkomsten. De regeringen bepalen contingenten van deviezen en van invoervergunningen nog alleen na rekening te hebben gehouden met de door de georganiseerde voortbrengers opgemaakte programma's van voortbrenging en verkoop. De uitvoermogelijkheden voor afzonderlijk optredende nijveraars of handelaars slinken voortdurend. Allentwege wordt de noodzakelijkheid der beroepssolidariteit erkend; de economische structuur van ons land is uitzonderlijk gevoelig en ondergaat sterk den invloed van de strijdbewegingen der groote nijverheidslanden; om haar leefkrachtigheid te vrijwaren is een krachtdadige inspanning voor meer geordende bedrijvigheid onontbeerlijk geworden. Het zijn ten andere de nijverheden die een vrijelijk aanvaarde tucht hebben opgenomen die de beste uitslagen bereikten bij onderhandelingen met de groepeerings van naburige landen en die het best hun belangen hebben gevrijwaard.

De vreemde landen wier economische bedrijvigheid het scherpst in het teeken stond van het individualisme, zooals de Vereenigde Staten van Amerika, Tsjekoslowakije, Nederland en zelfs Groot-Britannië hebben zich reeds begeven of zijn op het punt zich te begeven op den weg van Staatstusschenkomst voor het sanctionneeren van de beroepsorganisatie.

Het beperkt comité voor handelspolitiek heeft den volgenden wensch uitgebracht die later werd bijgetreden door het nationaal comité van den buitenlandschen handel, op 5 Maart 1934:

«Het comité brengt den wensch uit dat wanneer in een nijverheid de 4/5 van de algeheelheid zich accoord stellen om de voortbrenging en den afzet der voortbrengselen in te richten op contractueeler grondslag en in 't voordeel van het algemeen belang, de regering de noodige rechtstreeksche of onrechtstreeksche maatregelen zou treffen om de afzijdigen ertoe te brengen zich te onderwerpen aan een scheidsgericht dat alle waarborgen biedt en waarvan de uitspraken bindend zouden zijn voor de partijen.»

Het besluitontwerp dat we de eer hebben aan Uwe Majesteit aan te bieden staat gansch in het teeken van den aangehaalden wensch, het voorziet de instelling van een economische reglementering van de voortbrenging en verueeling; gebruikmakende van de machten welke haar door dit ontwerp worden toegekend zal er voor

waken dat geen hinderpalen worden gesteld aan den vooruitgang van onze nijverheid, dat de reglementering niet schadelijk zij aan den verbruiker en dat het ontwerp er niet toe strekke om de gewettigde belangen van de kleine nijverheid te benadeeligen ten voordeele van de grootere. Daarbij mogen de betrokken maatregelen de vestiging op 's lands bodem niet voorkomen van nijverheden welke er totnogtoe niet bestaan.

De beroepsorganisatie is vrij in België. Daar is geen ambtelijke instelling die de particulieren of de vennootschappen groepeeren welke éénzelfden nijverheids- of handelstak uitoefenen. De groepeerings zijn opgerezen onder het regiem der door de Grondwet bekrachtigde en door de wet d.d. 24 Mei 1921 gewaarborgde vrijheid van vereeniging, er kan dus geen spraak van zijn een nijveraars of handelaar te dwingen tot toetreding tot een privaatschap of tot onderwerping aan dezes tucht. Doch, er is niets tegen dat de wet aan den Koning de macht zou verleen om, op verzoek van een vrij organisme dat een zeer aanzienlijke fractie vertegenwoordigt van hen die den betrokken tak van de nijverheid of den handel uitoefenen, een reglementering uit te vaardigen die geldt voor allen. Bij het uitvaardigen van dergelijke reglementering hoeft de regering zich slechts te laten leiden door het algemeen belang. Dit dient dan ook met alle openbaarheid aan 't licht te komen na een bespreking waarbij alle belanghebbenden al de argumenten voor of tegen den ontworpen maatregel zouden kunnen opperen. Deze bespreking dient haar beslag te krijgen voor personen die alle vertrouwen inboezemen: scheidsrechter door de partijen aangeduid of leden der magistratuur.

Indien het Hof der Administratieve Geschillen, waarvan Koning Albert de oprichting heeft gesuggereerd in Zijn schrijven d.d. 4 Januari 1934, samengesteld ware geweest, het zou voorzeker het gansch geschikte organisme zijn geweest om deze zending op zich te nemen.

In afwachting dat dergelijke hervorming kunne worden verwezenlijkt, stelt de regering voor een organisme op te richten dat een maximum van waarborgen en van onpartijdigheid biedt om zijn advies te geven, na tegensprekelijke debatten, mopens alle vraagstukken van beroepsorganisatie en economischen aard waarin belangen in strijd komen zouden, en na een vergelijking te hebben gebracht de misschien uiteenlopende standpunten van de kleine, de middelmatige en de groote nijverheid.

De wet d.d. 31 Juli 1934 vergt, opdat een maatregel van beroepsreglementering kunne worden getroffen, dat de voorziene verplichtingen vrijwillig opgenomen wezen door een onbetwistbare meerderheid. Het gaat natuurlijk niet om deze meerderheid te bepalen met uitsluitend rekening te houden met het aantal der voortbrengers en verdeelers; het hoofdbestanddeel is de belangrijkheid van de voortbrengst of van de verdeelde producten; dergelijke interpretatie werd ten andere uitgesproken in de voorbereidende werkzaamheden mopens de zooeven vermelde wet. (Memorie van toelichting. «Parlementaire bescheiden der Kamer», n° 255, bl. 9. «Parlementaire Annalen der Kamer», bl. 1934, Verslag, Senaat. «Parlementaire bescheiden», n° 178, bl. 16).

Hier dient niet uit het oog verloren dat de verzoekende groepeerings niet alleen heeft te bewijzen dat de belangen van haar leden samenvallen met de belangen van de meerderheid der voortbrengers of verdeelers, maar ook dient te betoogen dat het algemeen belang de uitbreiding van de opgenomen verplichting over al de voortbrengers en verdeelers van denzelfden tak vereischt. Welnu, met het oog op de waardeering der vereischten van het algemeen belang zullen andere factoren dan de belangen van de voortbrenging of de verueeling dienen in oogenschouwen genomen, volgens den aard van de verplichting, alzoo het verhoudingslijk belang van de kapitalen der verzoekers en der afzijdigen, het aantal der bij de ondernemingen betrokken werklieden, enz. Maar, deze factoren zijn vreemd

aan de berekening van de meerderheid vereischt opdat een verzoekschrift ontvankelijk zij.

Hoe dient de door de wet voorziene onbetwistbare meerderheid bepaald?

Wanneer de beslissing, waardoor de leden eener groepeerings van voortbrengers of verdeelers een verplichting hebben opgenomen, niet eensgezind werd genomen, dient dan verstaan dat de leden die de verplichting niet genegen waren en ze slechts hebben aanvaard uit ontzag voor de verbintenissen door hen onderschreven bij hun toetreding tot de betrokken groepeerings, toch de verplichting «vrijelijk hebben opgenomen» en dat hun belangen dus niet dienen afgescheiden van deze vertegenwoordigd door de geheele groepeerings?

Bedoelde belangen dienen niet gescheiden te worden. Zich vrijelijk onderwerpende aan de tucht van een groepeerings, nemen de voortbrengers vrijwillig de beslissingen aan, welke door deze groepeerings regelmatig worden getroffen. Wie een contract aanvaardt, aanvaardt vrijelijk de verplichtingen, welke dit contract beheist en deze aanvaarding houdt niet op vrijwillig te zijn, wanneer een der verplichtingen opgehouden heeft aangenaam te zijn aan de belanghebbende partij. Daaruit, twee gevolgtrekkingen: eenerzijds, daar de door een groepeerings regelmatig getroffen beslissing, de beslissing wordt van elk der leden, dient het verzoekschrift door deze groepeerings ingediend op grond van artikel één van dit ontwerp van koninklijk besluit te worden beschouwd als beroepdoende op de belangen van al de leden der groepeerings; anderzijds, dat een lid der groepeerings niet ontvankelijk is wanneer hij zich verzet tegen de uitbreiding van den maatregel, want daardoor zou hij het verzoek bestrijden door de groepeerings ingediend ten voordeele van elk zijner leden, en dat zijn belangen dus niet kunnen meegeteld worden onder de belangen der afzijdige voortbrengers.

Maar, wanneer de Minister zal te beslissen hebben over de inoverwegingneming (art. 2) van het verzoekschrift, wanneer de scheidsrechter of de Raad der Economische Geschillen en eindelijk, desgevallend, de Koning zullen te oordeelen hebben of de gevraagde uitbreiding noodzakelijk is, of zij overeenstemt met het algemeen belang, of het verschil tusschen meerderheid en minderheid groot genoeg is om deze laatste te laten binden door de eerste, dan kan het nuttig en somtijds zelfs een kwestie van klaarblijkelijke rechtvaardigheid zijn als element van oordeel in acht te nemen dat de leden der groepeerings niet eensgezind waren om den maatregel wenschelijk te achten. Zooals werd gezegd in den Senaat: de stemmen dienen niet alleen geteld maar ook gewogen (Ann. Senaat, bl. 1126).

Daarbij dient nagegaan op voorafgaandelijke wijze, welke de reden is van het meeningverschil; want het is zeer goed mogelijk, bij voorbeeld, dat de vijandig gestemde leden der groepeerings zich niet zouden hebben gekant tegen den maatregel indien ze hadden geweten dat hij ging worden uitgebreid over al de voortbrengers.

Het is juist om het mogelijk te maken dat dit element van oordeel kunne worden in acht genomen dat artikel 1 van het ontwerp de toevoeging voorziet aan het verzoekschrift van «een afschrift van het proces-verbaal der vergadering op dewelke de verplichting door de groepeerings werd opgenomen».

Opgemerkt dient dat onder de strafbepalingen, waaronder vallen de inbreukmakers op het ontwerp van koninklijk besluit, niet vermeld zijn noch de verbeurdverklaring der producten of koopwaren, noch de sluiting der inrichtingen.

De verbeurdverklaring zal evenwel door den rechter worden uitgesproken, overeenkomstig de algemeen geldende beginselen, wanneer de koopwaren het voorwerp zijn der inbreuk en toebehooren aan den veroordeelde of wanneer, zelfs niet toebehoorende aan den veroordeelde, zij het product zijn van de inbreuk.

De sluiting der inrichtingen kan worden tegemoetgezien in twee veronderstellingen. Wanneer het gaat om een inrichting geopend zonder toelating, bij inbreuk op artikel 20, zal de sluiting worden bevolen overeenkomstig de algemeene beginselen van het Wetboek van Strafrechtspleging (cfr. alzo art. 161 en 189 van bedoeld wetboek).

Wanneer de inbreuk bestaat in de overtreding van het koninklijk besluit waarbij uitbreiding wordt gegeven aan de verplichtingen van een groepeerings, lijken de door dit ontwerp voorziene strafbepalingen genoegzaam streng om een voldoende beteugeling te verzekeren; de straf der sluiting zou overdreven zijn.

13. JANUARI 1935. — KONINKLIJK BESLUIT

LEOPOLD III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet dd. 31 Juli 1934, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering der openbare lasten, en, inzonderheid, op n° III, litt. b, en n^o V van artikel 1 van deze wet;

Gelet op de wet dd. 7 December 1934 waarbij wordt aangevuld, inzonderheid, n^o V van artikel 1 van de reeds vermelde wet dd. 31 Juli 1934;

Op de voordracht van Onzen Ministerraad,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

KAPITTEL I. — Van de economische beroepsorganisatie.

Artikel 1. Elke beroepsgroepeerings van voortbrengers of verdeelers, bekleed met de burgerlijke rechtspersoonlijkheid, kan de uitbreiding vragen over al de andere voortbrengers of verdeelers, behorende tot denzelfden tak van nijverheid of handel, van een door haar vrijwillig opgenomen verplichting inzake voortbrenging, verdeeling, verkoop, uitvoer of invoer.

Te dien einde dient door bedoelde groepeerings een verzoekschrift gericht aan den Minister die de economische zaken in zijn amtsbevoegdheid heeft, bij aangeteekend schrijven. Het verzoekschrift dient bekleed met de handtekening van deze van hare vertegenwoordigers die bevoegd zijn om voor haar verbintenissen aan te gaan.

Aan het verzoekschrift dienen als bijlagen gehecht:

- a) Een exemplaar van de statuten der groepeerings met lijst van leden en beheerraad;
- b) Een afschrift van het proces-verbaal der vergadering waarop de betrokken verplichting werd aangegaan;
- c) Een memorie in vijf exemplaren bekleed met dezelfde handteekeningen, waarin worden uiteengezet de redenen die den aangenomen maatregel rechtvaardigen, het bewijs dat de uitbreiding van de betrokken verplichting over al de voortbrengers of verdeelers strookt met het algemeen belang en dat de verplichting zelf vrijwillig werd opgenomen door deze voortbrengers en verdeelers welke een ontegensprekelijke meerderheid van de belangen van de betrokken nijverheid of den betrokken handel vertegenwoordigt.

Art. 2. Indien de Minister van oordeel is dat het bewuste verzoekschrift kan worden in aanmerking genomen, laat hij, op de kosten van den verzoeker, in het Staatsblad, een aankondiging verschijnen waarin het neerleggen van het verzoekschrift en de erbij hoorende memorie wordt bekend gemaakt. Deze aankondiging vermeldt de benaming der betrokken groepeerings, den zetel ervan, alsook de namen, voornamen, beroepen en domicilies van de ondertekenaars van het verzoekschrift; zij geeft tevens een korte samenvatting van het voorwerp van het verzoekschrift en deelt mede dat elke belanghebbende op het Ministerie kennis kan nemen van het verzoekschrift en erbij hoorende memorie, alsook er afschrift van bekomen, mits betaling der onkosten, en, bij aangeteekend schrijven gericht aan den Minister, binnen de tien dagen

der bekendmaking van de hoogerbedoelde aankondiging, verzet aantekenen tegen de uitbreiding van de beslissing getroffen door de verzoekende groepeerings.

Art. 3. Om in aanmerking te kunnen worden genomen, dient het verzet, binnen de twintig dagen, gevolgd te zijn door het overmaken aan den Minister, bij aangeteekend schrijven, van een memorie van staving in vijf exemplaren.

Indien het verzet uitgaat van een rechtspersoonlijkheid, dient het te gaan onder de handteekening van de vertegenwoordigers die het recht hebben voor haar verbintenissen aan te gaan; de memorie dient vergezeld van een exemplaar der statuten en van een lijst der leden van den beheerraad. Een exemplaar der memorie wordt, onmiddellijk na de ontvangst, overgemaakt aan de verzoekende groepeerings.

Art. 4. De Minister of de daartoe door hem gemachtigde ambtenaar roept, binnen den kortst mogelijken tijd, bij zich de onderteekenaars van het verzoekschrift en de verzetdoenden; hij verzoekt hen hun geschil te onderwerpen aan één of drie door hen aangeduide scheidsrechters.

De scheidsrechters doen uitspraak binnen de drie maand te rekenen van den datum waarop ze hun taak hebben aanvaard. Zij regelen de voor hen geschiedende rechtspleging; deze is tegensprekelijk, hetzij schriftelijk, hetzij mondeling.

Vooraleer uitspraak te doen, zullen de beide partijen, na behoorlijke oproeping door de scheidsrechters worden gehoord, alsook, een regeeringscommissie, die schriftelijk advies uitbrengt.

Art. 5. Het geschil wordt door den Minister onderworpen aan den Raad der Economische Geschillen opgericht door kapittel II:

a) Indien één der partijen geen gevolg geeft aan de oproeping van den Minister of weigert het geschil te onderwerpen aan scheidsrechtspraak;

b) Indien de partijen niet tot een vergelijk komen voor de aanduiding van den scheidsrechter of de scheidsrechters;

c) Indien de scheidsrechter of de scheidsrechtersbank niet is aangesteld binnen de vijftien dagen te rekenen van den dag der verschijning voor den Minister;

d) Indien de scheidsrechter of de scheidsrechters verklaren hun zending niet te kunnen vervullen ter oorzaak van hinderpalen in den weg gelegd door één der partijen.

KAPITTEL II. — Van den Raad der Economische Geschillen.

Art. 6. Een Raad der Economische Geschillen wordt opgericht; hij bestaat uit een voorzitter, een ondervoorzitter en zes leden. De voorzitter, de ondervoorzitter en de leden worden door den Koning benoemd voor een termijn van drie jaar onder de magistraten of eere-magistraten der rechterlijke orde; hun mandaat kan worden hernieuwd.

Art. 7. De Raad wordt ingedeeld in twee kamers. De voorzitter verdeelt de leden tusschen de kamers; deze zetelen met het vast getal van drie leden. Voor elke zaak voegt de kamer zich twee personen toe aangeduid om reden van hunne technische bevoegdheid; deze toegevoegde leden hebben slechts raadgevende stem bij de beraadslaging.

Vooraleer hun ambt te aanvaarden, leggen de twee bijgevoegde leden voor de kamer den eed af voorzien bij artikel 2 van het decreet d.d. 20 Juli 1831. Zij beloven daarbij het geheim der beraadslaging te bewaren.

Art. 8. De Minister stelt bij den raad één of meer commissarissen der regeering aan, belast met een taak van advies.

Hij duidt eveneens, tusschen de ambtenaars van den Staat, een secretaris en twee adjunct-secretarissen aan voor het ambt van griffier.

Art. 9. De Raad der Economische Geschillen bepaalt zelf zijn reglement van inwendige orde, dat ter goedkeuring wordt onderworpen aan den Koning.

Art. 10. De Minister bepaalt het bedrag der aanwezigheidspenningen toegekend aan den voorzitter, den ondervoorzitter, de leden en de toegevoegde leden van den Raad der Economische Geschillen, alsook, desgevallend, hun vergoeding voor reis- en verblijfskosten.

Aanwezigheidspenningen en een vergoeding voor reizen verblijfskosten kunnen worden toegekend aan de commissarissen der regeering.

Art. 11. De zaken worden vóór den Raad der Economische Geschillen aanhangig gemaakt door den Minister die hen de verzoekschriften, de verzetschriften, de memories en andere dokumenten overmaakt.

Art. 12. Binnen de acht en veertig uren, te rekenen van de ontvangst der stukken aangegeven bij de artikelen 1, 2 en 3, noodigt de secretaris de verzoekende groepeerings, bij aangeteekend schrijven, uit om binnen een termijn van acht vrije dagen, in vijf exemplaren, een memorie van antwoord aan te bieden op de memorie van verzet. Onmiddellijk na de ontvangst van de memorie van antwoord, maakt de secretaris een exemplaar ervan, onder aangeteekenden omslag, over aan den verzetdoener met verzoek aan dezen laatste om zijn wederantwoord te laten geworden binnen de acht vrije dagen, in vijf exemplaren.

Af deze verzendingen geschieden op de kosten van de verzoekende partij.

Art. 13. Indien één der litigeerende partijen haar memorie niet heeft laten geworden binnen de termijnen voorzien bij het voorgaande artikel, kan de Raad der Economische Geschillen uitspraak doen op de in zijn bezit zijnde stukken.

Art. 14. Indien de Raad het noodig acht, worden de partijen gehoord; zij kunnen zich laten bijstaan of vertegenwoordigen hetzij door een advocaat, hetzij door een persoon daartoe door den Raad speciaal voor elk geding aanvaard.

Art. 15. Indien er aanleiding bestaat tot enkwest, dan gaat de Raad daartoe over of vaardigt daartoe af één zijner leden. Proces-verbaal wordt opgemaakt van de vaststellingen en van de verklaringen der in verhoor genomen personen.

Art. 16. Vooraleer uitspraak wordt gedaan, maakt de voorzitter der betrokken kamer de bundel over aan den commissaris der regeering die, binnen de tien dagen, na verhoor der behoorlijk opgeroepen partijen, advies uitbrengt; dit advies is schriftelijk.

Art. 17. Elke beslissing van den Raad der Economische Geschillen is met redenen omkleed.

Art. 18. Wanneer de beide partijen dezelfde taal hebben gebruikt voor het opstellen van hun verzoekschrift, verzetschrift en memorie, dan is deze taal de taal van de rechtspleging en van de beslissing. Indien de partijen dezelfde taal niet hebben gebruikt, bepaalt de Raad welke de taal is van de rechtspleging en de beslissing.

Indien de vertaling van sommige dokumenten noodzakelijk blijkt, dan beslist de kamer voor dewelke de betrokken zaak aanhangig is, desgevallend, dat een vertaling van den termijn wordt toegestaan om de vertaling te maken. De vertaling geschiedt op de kosten van den Staat door de zorgen van het Departement van Economische Zaken.

KAPITTEL III. — Van de reglementeering.

Art. 19. Indien geen enkel geldig verzet is opgerezen of indien hetzij de scheidsrechters, hetzij de raad der economische geschillen een gunstig advies hebben uitgebracht, wordt het verzoekschrift door den Koning aanvaard of afgewezen. Het koninklijk besluit is met redenen omkleed; het kan steeds worden ingetrokken.

Het koninklijk besluit dat het verzoekschrift aanvaardt bepaalt de maatregelen van tenuitvoerlegging en controle.

vereischt door de uitbreiding van de verplichtingen opgenomen door de verzoekende groepeerings, tot al de voortbrengers en verdeelers van éénzelfden tak van nijverheid of handel.

Indien de scheidsrechters of de Raad der Economische Geschillen een ongunstig advies uitbrengen, wordt het verzoekschrift bij koninklijk besluit afgewezen.

De koninklijke besluiten, getroffen in uitvoering van dit artikel, worden bekend gemaakt in het Staatsblad.

Art. 20. Indien het verzoekschrift aanvaard wordt, worden de verplichtingen, welke bij koninklijk besluit werden uitgebreid, eveneens opgelegd aan de nieuwe voortbrengers of verdeelers.

Indien bedoelde verplichtingen de beperking bevatten van de voortbrenging, den invoer en den uitvoer, kan de nieuwe voortbrenger zich slechts vestigen na de toelating des Konings gevraagd en bekomen te hebben zonder dat zij tekort gedaan aan de toelatingen welke dienen gevraagd krachtens de thans vigeerende wetgeving.

Bedoelde toelating wordt slechts gegeven na advies van den Raad der Economische Geschillen.

Het koninklijk besluit, waarbij toelating wordt verleend, kan het beloop bepalen der produkten of stoffen welke de verzoeker zal mogen voortbrengen, invoeren of uitvoeren.

KAPITTEL IV. — Inspectie- en controlematregelen.

Art. 21. Zonder dat zij tekort gedaan aan de ambtsbevoegdheid van de officieren der gerechtelijke politie, zijn de ingenieurs van het mijnkorps, de inspecteurs der nijverheid, de inspecteurs van den arbeid en van de gevaarlijke, hinderlijke en ongezonde inrichtingen belast met de bewaking over de tenuitvoerlegging van dit besluit en van de besluiten in uitvoering daarvan getroffen.

Bedoelde ambtenaars hebben vrijen toegang tot de inrichtingen der voortbrengers en verdeelers waarop de koninklijke besluiten, getroffen krachtens de artikelen 19 en 20, toepasselijk zijn.

De bedrijfsleiders, de werkgevers, de bestuurders, de zaakvoerders, de bestuurs- of bewakingsbedienden en de arbeiders zijn gehouden hun de inlichtingen te verstrekken en de dokumenten mede te deelen welke zij opeischen om zich rekenschap te geven van de inachtneming dier beschikkingen.

In geval van inbreuk, maken de bedoelde ambtenaars proces-verbaal op dat rechtskracht heeft tot bewijs van het tegenovergestelde.

Afschrift van het proces-verbaal wordt binnen de acht en veertig uren gestuurd aan den inbreukmaker.

KAPITTEL V. — Strafbepalingen.

Art. 22. Elke inbreuk op artikel 20 en op de koninklijke besluiten getroffen in uitvoering van dit artikel of van artikel 19, wordt gestraft met een geldboete van 500 tot 100.000 frank, onverlet de schadevergoeding; een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maand kan daarbij worden uitgesproken.

Art. 23. Worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot één maand en een geldboete van 26 tot 500 frank of met slechts één van deze beide straffen, onverminderd, desgevallend, de toepassing der strengere straffen voorzien door het Strafwetboek:

a) De bedrijfsleiders, de werkgevers, de bestuurders, de zaakvoerders, de bestuurs- of bewakingsbedienden en de arbeiders die hinderpalen stellen aan de bewaking, ingericht krachtens dit besluit, of weigeren de inlichtingen te verstrekken of de dokumenten mede te deelen gevraagd krachtens artikel 21;

b) Elkeen die, met de bedoeling om zich zelf of anderen te onttrekken aan de toepassing der koninklijke besluiten, getroffen in uitvoering van de artikelen 19 of 20, een onjuiste verklaring aflegt.

Art. 24. De bedrijfsleiders en werkgevers zijn burgerlijk verantwoordelijk voor de betaling der geldboete uitge-

sproken ten laste van hunne bestuurders, zaakvoerders of bestuurs- of bewakingsbedienden.

Art. 25. Kapittel VII van het Strafwetboek is toepasselijk op de inbreuken voorzien bij dit besluit.

Art. 26. Onze Minister van Justitie en Onze Minister van Economische Zaken zijn belast, elk wat hem betreft, met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 13 Januari 1935.

Koninklijk Besluit van 28 Januari 1935 waarbij sommige wetsbepalingen in zake registratie gewijzigd worden

Verslag aan den Koning.

Sire,

Vóór het van kracht worden van het koninklijk besluit, n° 5, van 22 Augustus 1934 was op de akten houdende bevrijding van bedragen en de akten houdende opheffing van hypotheekinschrijvingen hetzelfde evenredig registratierecht gesteld.

Ten einde den toestand van de hypotheekschuldnaars te verlichten heeft bedoeld besluit het evenredig recht op de akten van opheffing afgeschaft, terwijl het echter hetzelfde recht heeft behouden op de akten van kwijting.

Daaruit volgt namelijk dat inzake grondhypotheeken de akte van opheffing thans onderworpen is aan een vast recht van 15 frank of aan een evenredig recht van fr. 0.40 % naar gelang het een opheffing zonder meer geldt of een opheffing met kwijting.

Welnu, deze laatste vorm is het wel die moet aangenomen worden in de gevallen die de gunstige oplossing verdienen: akten betreffende de onbekwamen; akten en processen-verbaal van rangregeling als gevolg van gedwongen te geldmaking van onroerende goederen.

In deze voorwaarden komt het wenschelijk voor het bedrag van het kwijtingsrecht te verlagen.

Deze hervorming is gemakkelijk te verwezenlijken zonder schade te berokkenen aan de Schatkist door op de akten van opheffing weer een licht evenredig recht van fr. 0.15 % te vestigen en door het recht van bevrijding tot hetzelfde bedrag terug te brengen.

De voorgestelde wijziging zal namelijk dit voordeel hebben dat aan de eene zijde de belanghebbenden er op fiscaal gebied geen voordeel meer bij hebben de kwijting niet vast te stellen in de akten van opheffing en andere akten, die aan de formaliteit onderworpen zijn, en aan de andere zijde, steeds de evenredigheid te bewaren tusschen de belasting en de in omloop gebrachte waarden.

Het verminderde bedrag van 0.15 t. h. zal zonder onderscheid toepasselijk zijn op de grondhypotheeken en op de hypotheeken op zee- of binnenschepen.

Artikel 4 van het koninklijk besluit, n° 5, van 22 Augustus, en artikel 5 van het besluit, n° 13, van 15 October 1934 hadden voor doel sommige subrogaties en overdrachten van schuldvorderingen te bevorderen. De ondervinding heeft geleerd dat eene der door de bovenvermelde besluiten voorgeschreven voorwaarden de verwezenlijking van het nagestreefde doel in den weg stond.

Bedoelde voorwaarde wordt door artikel 4 van het ontwerp te niet gedaan.

28 JANUARI 1935. — KONINKLIJK BESLUIT

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 31 Juli 1834, gewijzigd door de wet van 7 December 1934, waarbij aan den Koning bepaalde machten worden toegekend met het oog op het economisch en financieel herstel en de vermindering van de openbare lasten;

Gelet inzonderheid op artikel 1, § 1, litt. a) van bedoelde wet van 31 Juli 1934;

Op de voordracht van Onze Ministers, die er in den Raad over beraadslaagd hebben,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Artikel 1. Artikel 1 van het koninklijk besluit n° 5 van 22 Augustus 1934 is opgeheven.

Art. 2. De artikelen 15 tot en met 18 der wet van 28 Augustus 1921 betreffende het registratierecht op de akten houdende geheele of gedeeltelijke opheffing van hypotheekinschrijving worden hersteld, met dien verstande dat het bedrag van het recht gelijkvormig op 15 centiem per 100 frank wordt vastgesteld.

Art. 3. Met afwijking van artikel 14 der wet van 28 Augustus 1921, wordt het evenredig registratierecht dat op de bevrijdingen van bedragen en waarden gesteld is, op 15 centiem per 100 frank verminderd.

Art. 4. Alinea 4 van artikel 4 van het koninklijk besluit n° 5 van 22 Augustus 1934 is opgeheven.

Art. 5. Onze Minister van Financiën is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 28en Januari 1935.

Koninklijk besluit van 16 Januari 1935 Rechtbank van koophandel te Antwerpen. Dienstreglement. — Wijziging

Leopold III, Koning der Belgen,

Aan allen, tegenwoordigen en toekomstenden, Heil.

Gelet op de wet van 22 Juli 1927;

Herzien Onze besluiten van 17 December 1931, 23 Maart 1932 en 12 Juni 1933;

Gezien de adviezen van den eersten voorzitter van het Hof van beroep te Brussel, van den procureur-generaal bij dat hof en van den voorzitter der rechtbank van koophandel te Antwerpen;

Op voorstel van Onzen Minister van Justitie,

Wij hebben besloten en Wij besluiten:

Eenig artikel. Artikel 3 van het dienstreglement voor de rechtbank van koophandel te Antwerpen wordt vervangen door de volgende bepaling:

Art. 3. De twaalf kamers houden zitting volgens de aanwijzingen op de onderstaande tabellen:

Maandag	9 u. 30 m.	4° kamer.
—	9 u. 35 m.	7° —
—	9 u. 40 m.	10° —
—	11 u. 30 m.	Kortgedingen
Dinsdag	9 u. 30 m.	2° kamer
—	9 u. 35 m.	1° —
—	9 u. 40 m.	6° —
—	11 u. 30 m.	Kortgedingen
Woensdag	9 u. 30 m.	3° kamer
—	9 u. 35 m.	8° —
—	9 u. 40 m.	6° —
—	9 u. 45 m.	12° —
—	11 u. 30 m.	Kortgedingen
Donderdag	9 u. 30 m.	4° kamer
—	9 u. 35 m.	5° —
—	9 u. 40 m.	10° —
—	10 u. 30 m.	11° —
—	11 u. 30 m.	Kortgedingen
Vrijdag	9 u. 30 m.	2° kamer
—	9 u. 35 m.	3° —
—	9 u. 40 m.	7° —
—	9 u. 45 m.	9° —
—	11 u. 30 m.	Kortgedingen
Zaterdag	9 uur	12° kamer
—	11 u. 30 m.	Kortgedingen
1° kamer	Dinsdag	te 9 u. 35 m.
2° —	Dinsdag	te 9 u. 30 m.
	Vrijdag	te 9 u. 30 m.

3° —	Woensdag	te 9 u. 30 m.
4° —	Vrijdag	te 9 u. 35 m.
5° —	Maandag	te 9 u. 30 m.
6° —	Donderdag	te 9 u. 30 m.
7° —	Donderdag	te 9 u. 35 m.
8° —	Dinsdag	te 9 u. 40 m.
9° —	Woensdag	te 9 u. 40 m.
10° —	Maandag	te 9 u. 35 m.
11° —	Vrijdag	te 9 u. 40 m.
12° —	Woensdag	te 9 u. 35 m.
	Vrijdag	te 9 u. 45 m.
	Maandag	te 9 u. 40 m.
	Donderdag	te 9 u. 40 m.
	Donderdag	te 10 u. 30 m.
	Donderdag	te 9 u. 45 m.
	Zaterdag	te 9 uur.
Kortgedingen	alle dagen	te 11 u. 30 m.

Zaal A.	
Maandag	9 u. 40 m. . 10° kamer (inleidingen)
Dinsdag	9 u. 30 m. . 2° —
Woensdag	9 u. 40 m. . 6° — (inleidingen).
Donderdag	9 u. 40 m. . 10° —
Vrijdag	9 u. 40 m. . 7° —

Zaal B.	
Maandag	8 u. 30 m. . 4° kamer,
Dinsdag	9 u. 35 m. . 1° — (inleidingen).
Woensdag	9 u. 30 m. . 3° —
Donderdag	9 u. 30 m. . 4° —
Vrijdag	9 u. 35 m. . 3° —
Zaterdag	9 u. 45 m. . 12° —

Zaal C.	
Alle dagen	11 u. 30 m. . Kortgedingen.
Donderdag	10 u. 30 m. . 11° kamer (inleidingen)

Zaal D.	
Maandag	9 u. 35 m. . 7° kamer
Dinsdag	9 u. 40 m. . 6° —
Woensdag	9 u. 35 m. . 8° —
Donderdag	9 u. 35 m. . 5° —
Vrijdag	9 u. 30 m. . 2° —

Zaal E.	
Woensdag	9 u. 45 m. . 12° kamer.
Vrijdag	9 u. 45 m. . 9° —

Zoo de noodwendigheden van den dienst het vereischen, kan de voorzitter der rechtbank een terechtzitting meer doen houden door een of meer kamers op door hem te bepalen dag en uur.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, den 16 Januari 1935.

BALIELEVEN

VLAAMSCHE CONFERENTIE DER BALIE VAN ANTWERPEN.

Ontvangst der Stagisten.

De Vlaamsche Conferentie der Balie van Antwerpen, volgens een sedert het vorig jaar ingehuldigde traditie, richtte op Woensdag, 9 Januari, een ontvangst der nieuwe ingeschreven stagisten in. Deze ontvangst had plaats in het stemmige zaaltje der Conferentie, in het Justitiepaleis.

Het bestuur der Conferentie omringd door de meest aktieve leden, heette een 15-tal jonge confraters welkom. De voorzitter, Mter Stockmans, sprak de verwelkoming uit. De eerevoorzitter, Mter Lebon en vervolgens Mters Franck en Herman De Jongh, spraken eenige hartelijke en geestige woorden, die samen met den geschonken morgenwijn en de gerookte sigaren een opgewekte atmosfeer schiepen en het ijs braken, dat de nieuwgekommenen, scheidde van het Balieleven.

PAS VERSCHENEN in de

Vlaamsche Rechtskundige Bibliotheek

uitgegeven

door het « **RECHTSKUNDIG WEEKBLAD** »

Mr. R. VAN LENNEP.

Advocaat

De Motiveering van vonnissen en arresten.

Uitgave « **De Sikkel** », Kruishofstr. 223
Antwerpen

Prijs : 25 Fr.

HET ZEER GROOT BELANG VAN DIT WERK, DAT ALLE VLAAMSCHE JURISTEN ZICH
DIENEN AAN TE SCHAFFEN, BLIJKT UIT DE HIERONDERSTAANDE INHOUDSTAFEL :

INHOUDSTAFEL. — Afdeeling I. De motiveering in burgerlijke zaken. — Hoofdstuk I. De motiveeringsverplichting : 1. Grondslag; 2. Omvang; 3. Aard. Hoofdstuk II. Bestanddeelen der motiveering : 1. De beweegredenen; 2. Het beschikkend gedeelte; 3. Verhouding tusschen beweegredenen en beschikkend gedeelte. Hoofdstuk III. De motiveering en de beantwoording der besluiten : 1. Onderscheiden punten der besluiten; 2. Besluiten in ondergeschikte orde; 3. Besluiten tot verweer, redenen tot niet-ontvankelijkheid, exceptiën; 4. Wedereisch; 5. Nieuwe eisch in graad van beroep; 6. De motiveering in beroep; 7. Sanctie der motiveeringsverplichting in verband met de genomen besluiten. Hoofdstuk IV. Afwezigheid van motiveeringsverplichting in verband met de besluiten : 1. Gemis aan besluiten; 2. Onduidelijke en vage besluiten; 3. Besluiten niet ter zake dienend; 4. Ingetrokken of verlaten besluiten; 5. Laattijdige besluiten. Hoofdstuk V. Stilzwijgende of virtueele motiveering. Hoofdstuk VI. Tegenstrijdige motiveering. Hoofdstuk VII. Dwaling in de motiveering. Hoofdstuk VIII. Overtollige motiveering. Hoofdstuk IX. De motiveering en de kracht van gewijsde. Hoofdstuk X. Gemis aan wettelijkengrondslag door ontoereikende motiveering in feite. Hoofdstuk XI. De motiveering in verband met het souverain waardeeringsvermogen en de willekeurige rechtsmacht : 1. Het onderscheid tusschen feit en recht; De juridische qualificeering; De Subsumptie. A. Het verbintenissenrecht : a. De verklaring der contractueele verbintenis; b. Ontstaan, bewijs en te niet gaan der verbintenis; c. Feitelijke quaestie en rechtsvraag in zake burgerlijke aansprakelijkheid; d. Overmacht, toeval, goede en kwade trouw. B. Schenkingen, testamenten en erfenisrechten; Bijkomende vraagstukken. C. Strafrecht. D. Handelsrecht. E. Burgerlijke rechtsvordering; 2. Het souverain waardeeringsvermogen en de willekeurige macht. Hoofdstuk XII. De motiveering en het verhaal in verbreking. Hoofdstuk XIII. De motiveering en het misbruik van bevoegdheid. Hoofdstuk XIV. De motiveering en de middelen der partijen. Hoofdstuk XVI. Toereikende motiveering. Hoofdstuk XVII. Ontoereikende motiveering. Hoofdstuk XVIII. Vraagstukken der motiveering : 1. De veroordeeling tot de kosten; 2. Burgerlijke aansprakelijkheid; 3. Bewijslevering en expertise. — Afdeeling III. Demotiveering in het bestuurlijk recht. — Afdeeling IV. De motiveering in het vergelijkend recht. Hoofdstuk I. De motiveering in het Nederlandsche recht. Hoofdstuk II. De motiveering in het Duitsche recht. Hoofdstuk III. De motiveering in het Angelsaksische recht. Hoofdstuk IV. De motiveering in het Romeinsche recht. Hoofdstuk V. De motiveering in het internationaal publiekrecht. — Afdeeling V. Geschiedkundig overzicht.